

UMOWA nr ...../2024/ZDW (wzór)

zawarta w dniu .....r. w Krakowie pomiędzy:

1. **Zarządem Dróg Wojewódzkich w Krakowie ul. Głowackiego 56, 30-085 Kraków** stanowiącym jednostkę budżetową i jednostkę organizacyjną Województwa Małopolskiego z siedzibą ul. Basztowa 22, 31-156 Kraków reprezentowanym przez:

.....
zwanym dalej Zamawiającym

a

2. ....
NIP: ....., REGON: .....
reprezentowanym przez:

.....
zwanym dalej Wykonawcą

zwanym łącznie Stronami

W wyniku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego nr ZDW-DN-4-271-117/24 przeprowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego, zgodnie z art. 132 i innymi przepisami ustawy z dnia 11.09.2019 r. – Prawo zamówień publicznych (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 1605, ze zm., zwanej dalej ustawą PZP), zawarta zostaje umowa o następującej treści:

§ 1

1. Zamawiający zleca, a Wykonawca zobowiązuje się do wykonania zamówienia pn. **Rozbudowa skrzyżowania DW 933 z ul. Kościelną i ul. Romantyczną w m. Brzeszcze** zwanego dalej zadaniem.
2. Przedmiot umowy stanowi wykonanie rozbudowy drogi wojewódzkiej nr 933 (ul. Ofiar Oświęcimia w m. Brzeszcze) na odcinku o długości ok. 280 m (odc. 020 km 1+415,23 – km 1+690,20, tj. od wysokości działki ewidencyjnej nr 1111/24 do wysokości działki ewidencyjnej nr 1127/39), drogi gminnej nr 510509K (ul. Kościelnej w m. Brzeszcze) na odcinku od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 933 do wysokości działki ewidencyjnej nr 1128/71 drogi gminnej (ul. Romantycznej w m. Brzeszcze) na odcinku od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 933 do wysokości działki ewidencyjnej nr 1118/21 – w zakresie niezbędnym i na potrzeby wykonania rozbudowy skrzyżowania przedmiotowych dróg.
Zamówienie obejmuje wykonanie robót budowlanych związanych z rozbudową dróg klasy technicznej G (droga wojewódzka) i L (drogi gminne) wraz z budową i przebudową niezbędnej infrastruktury technicznej w oparciu o udostępnioną przez Zamawiającego dokumentację projektową, przy uwzględnieniu wymogów wynikających z pozyskanych dla inwestycji decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (DUŚ), decyzji ZRID oraz pozostałych decyzji, opinii, warunków i uzgodnień.
3. Szczegółowy zakres oraz warunki wykonania przedmiotu umowy określa Opis przedmiotu zamówienia (OPZ) stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej umowy.

§ 2

1. Termin wykonania przedmiotu umowy: **9 miesięcy od daty zawarcia umowy.**
2. Strony ustalają, że dniem wykonania przedmiotu umowy jest dzień dokonania końcowego odbioru całości przedmiotu umowy określony w protokole odbioru końcowego robót, który stanowi wyłączny dokument potwierdzający wykonanie przedmiotu umowy.
3. Wykonawca najpóźniej w terminie 14 dni przed upływem terminu wykonania przedmiotu umowy wskazanego w ust. 1 zgłosi pisemnie gotowość dokonania odbioru końcowego wykonanych robót.

Zamawiający zobowiązuje się najdalej w terminie 14 dni od daty otrzymania zawiadomienia o zakończeniu robót dokonać odbioru robót.

4. Wykonawca przedłoży Zamawiającemu do akceptacji harmonogram rzeczowo-finansowy wykonania przedmiotu umowy w terminie 14 dni od daty zawarcia umowy.
5. W miarę potrzeb oraz postępu robót Wykonawca jest zobowiązany do aktualizacji harmonogramu robót i płatności. Wszystkie te zmiany wymagają akceptacji Zamawiającego. Jeżeli Zamawiający w terminie 14 dni nie zgłosi zastrzeżeń do harmonogramu lub aktualizacji harmonogramu przyjmuje się, że akceptuje zaktualizowany harmonogram.

§ 3

1. Wynikające z oferty stanowiącej załącznik nr 2 do niniejszej umowy wynagrodzenie ryczałtowe za wykonanie przedmiotu umowy (cena ofertowa) wynosi ..... zł (słownie: .....)

brutto.
W przypadku zaistnienia okoliczności uzasadniających zastosowanie mechanizmu waloryzacji zgodnie z zapisami ust. 4 wysokość wynagrodzenia, o którym mowa w zdaniu pierwszym, ulega zmianie (zwiększeniu / zmniejszeniu) o wzrost / spadek kosztów realizacji zamówienia z tytułu określonego w ust. 4 pkt 1 lub pkt 3, przy czym łączna zmiana (zwiększenie / zmniejszenie) wysokości wynagrodzenia, o którym mowa w zdaniu pierwszym, w tym trybie nie może przekroczyć 5 % wartości tego wynagrodzenia (tj. wynagrodzenia określonego w zdaniu pierwszym). Zmiana (zwiększanie / zmniejszanie) wysokości wynagrodzenia, o którym mowa w zdaniu pierwszym, w ramach wskazanego limitu 5 % nie stanowi zmiany umowy w sprawie zamówienia i nie wymaga zawarcia aneksu do umowy, ale stanowi realizację klauzuli automatycznie dostosowującej – każdorazowe zwiększenie wysokości wynagrodzenia w tym trybie wdrażane jest na mocy pisemnego oświadczenia Zamawiającego potwierdzającego zasadność i uwzględnienie danego roszczenia waloryzacyjnego po jego weryfikacji i rozpatrzeniu w świetle wymogów określonych w ust. 4, natomiast każdorazowe zmniejszenie wysokości wynagrodzenia w tym trybie wdrażane jest na mocy pisemnego oświadczenia Zamawiającego określającego powody i zasadność takiego działania oraz zawierającego informacje o mechanizmie dokonania stosownego pomniejszenia danej płatności.

Mając na uwadze i uwzględniając określoną w zdaniu drugim możliwość zwiększenia wysokości wynagrodzenia umownego, o którym mowa w zdaniu pierwszym, w trybie niestanowiącym zmiany umowy w sprawie zamówienia (tzn. na podstawie klauzuli automatycznego dostosowania) maksymalna wartość umowy wynosi ..... zł (słownie: .....)

brutto, co obejmuje wynagrodzenie określone w zdaniu pierwszym oraz kwotę stanowiącą 5 % wartości wynagrodzenia, o którym mowa w zdaniu pierwszym, z tytułu mechanizmu zmiany wysokości wynagrodzenia umownego, o którym mowa w zdaniu drugim.

Zamawiający oświadcza, iż posiada zabezpieczone na realizację niniejszej umowy środki finansowe w kwocie wskazanej w zdaniu czwartym.

2. Poza przypadkami wyraźnie przewidzianymi w umowie uznaje się, że Wykonawca uwzględnił w wynagrodzeniu, o którym mowa w ust. 1 zdanie pierwsze, wszelkie elementy zadania niezbędne dla wykonania przedmiotu umowy, a wynagrodzenie to w całości obejmuje ceny wszelkich materiałów lub usług, a także wszelkie prace i wydatki, które są nieodzowne w celu wykonania i ukończenia przedmiotu umowy (ryczałtowy charakter wynagrodzenia).
3. Wynagrodzenie umowne, o którym mowa w ust. 1 zdanie pierwsze, nie ulega zmianie przez cały okres obowiązywania umowy, z zastrzeżeniem ust. 1 zdanie drugie – czwarte i ust. 4.
4. Klauzule waloryzacyjne
  - 1) Dopuszcza się możliwość zmiany wysokości wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1 zdanie pierwsze, w przypadku, gdy konieczność wprowadzenia zmian implikowana jest zmianą powszechnie obowiązujących przepisów prawa dotyczących:
    - a) ustawowej stawki podatku od towarów i usług (VAT), czy podatku akcyzowego – wówczas w zależności od faktu, czy stawka została podwyższona czy zmniejszona, wynagrodzenie Wykonawcy może zostać zmienione (zwiększone lub obniżone); w szczególności zwiększenie wynagrodzenia będzie możliwe w przypadku wykazania przez Wykonawcę, iż zmiana ta wpływa na koszty wykonania przedmiotu umowy przez Wykonawcę (wraz z określeniem konkretnego zakresu tego wpływu); przedmiotowe wykazanie

- (udowodnienie) wpływu zmian prawnych musi odnosić się do złożonej przez Wykonawcę oferty i zawierać szczegółowe uzasadnienie postulowanej wysokości wynagrodzenia oraz przedstawiać faktyczny i rzeczywisty wpływ na koszty wykonania zamówienia (wysokość wynagrodzenia Wykonawcy) zmiany ustawowej stawki podatku od towarów i usług (VAT), czy podatku akcyzowego;
- b) wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę albo wysokości minimalnej stawki godzinowej, ustalonych na podstawie przepisów *ustawy z dnia 10.10.2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę* – wówczas w przypadku wykazania przez Wykonawcę, iż zmiana ta wpływa na koszty wykonania przedmiotu umowy przez Wykonawcę (wraz z określeniem konkretnego zakresu tego wpływu) wynagrodzenie Wykonawcy może zostać zmienione; przedmiotowe wykazanie (udowodnienie) wpływu zmian prawnych musi odnosić się do złożonej przez Wykonawcę oferty i zawierać szczegółowe uzasadnienie postulowanej wysokości wynagrodzenia oraz przedstawiać faktyczny i rzeczywisty wpływ na koszty wykonania zamówienia (wysokość wynagrodzenia Wykonawcy) zmiany wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę albo wysokości minimalnej stawki godzinowej;
- c) zasad podlegania ubezpieczeniom społecznym lub ubezpieczeniu zdrowotnemu, czy też wysokości stawki składki na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne – wówczas w przypadku wykazania przez Wykonawcę, iż zmiana ta wpływa na koszty wykonania przedmiotu umowy przez Wykonawcę (wraz z określeniem konkretnego zakresu tego wpływu) wynagrodzenie Wykonawcy może zostać zmienione; przedmiotowe wykazanie (udowodnienie) wpływu zmian prawnych musi odnosić się do złożonej przez Wykonawcę oferty i zawierać szczegółowe uzasadnienie postulowanej wysokości wynagrodzenia oraz przedstawiać faktyczny i rzeczywisty wpływ na koszty wykonania zamówienia (wysokość wynagrodzenia Wykonawcy) zmiany zasad podlegania ubezpieczeniom społecznym lub ubezpieczeniu zdrowotnemu, czy też wysokości stawki składki na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne;
- d) zasad gromadzenia i wysokości wpłat do pracowniczych planów kapitałowych, o których mowa w *ustawie z dnia 04.10.2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych (PPK)* – wówczas w przypadku wykazania przez Wykonawcę, iż zmiana ta wpływa na koszty wykonania przedmiotu umowy przez Wykonawcę (wraz z określeniem konkretnego zakresu tego wpływu) wynagrodzenie Wykonawcy może zostać zmienione; przedmiotowe wykazanie (udowodnienie) wpływu zmian prawnych musi odnosić się do złożonej przez Wykonawcę oferty i zawierać szczegółowe uzasadnienie postulowanej wysokości wynagrodzenia oraz przedstawiać faktyczny i rzeczywisty wpływ na koszty wykonania zamówienia (wysokość wynagrodzenia Wykonawcy) zmiany zasad gromadzenia i wysokości wpłat do PPK,
- przy uwzględnieniu pkt 2.
- 2) Zmiana wynagrodzenia Wykonawcy w przypadku zaistnienia zmian prawnych, o których mowa w pkt 1, będzie mogła nastąpić, jeżeli zmiany te będą powodowały udokumentowany wzrost (lub zmniejszenie) kosztów niewykonanych jeszcze prac o więcej niż 3 % wynagrodzenia przewidywanego za ich realizację. Zmiana wynagrodzenia Wykonawcy w trybie określonym w pkt 1 może dotyczyć prac realizowanych po wejściu w życie określonej zmiany prawnej, jeżeli będzie ona miała wpływ na koszty wykonania zamówienia przez Wykonawcę, a wpływ ten zostanie wykazany w sposób konkretny i rzeczywisty. Wpływ zmian, o których mowa w pkt 1, na koszty wykonania zamówienia winien zostać wykazany przez stronę, która wnioskuje o zmianę wysokości wynagrodzenia. W ramach wykazania tego wpływu należy przedstawić m.in. kalkulację kosztów wykonania zamówienia z uwzględnieniem zaistniałej zmiany będącej podstawą składanego wniosku (tzw. kalkulację wtórną – odnoszącą się do kalkulacji bazowej, o której mowa niżej, pozwalającą na porównanie danych kalkulacyjnych) oraz dokumenty, dowody, informacje, etc. potwierdzające dane kalkulacyjne. W kontekście zaistnienia podstaw do zmiany wynagrodzenia umownego w trybie określonym w pkt 1 Zamawiający zobowiązuje się do pokrycia maksymalnie 50 % zwiększonych w wyniku zmian, o których mowa w pkt 1, kosztów wykonania zamówienia. W przypadku wykazania wpływu zmian, o których mowa w pkt 1, na koszty wykonania zamówienia przez Wykonawcę, stosowna zmiana wysokości wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1 zdanie pierwsze, nastąpi zgodnie z zapisami pkt 6.

Wykonawca w terminie 14 dni od daty zawarcia niniejszej umowy przedstawi pisemnie szczegółową kalkulację kosztów wykonania zamówienia (SKK – opartą na kalkulacji ceny ofertowej) z uwzględnieniem wyszczególnienia wpływu na przedmiotowe koszty obowiązujących w momencie sporządzenia oferty na wykonanie zamówienia stanowiącego przedmiot niniejszej umowy okoliczności i aspektów, o których mowa w pkt 1 (tzn. poziomu przyjętych i uwzględnionych w ofercie kosztów, nakładów, obciążeń publiczno-prawnych, etc. w zakresie określonym w pkt 1, związanych z realizacją prac objętych przedmiotem umowy). Kalkulacja ta będzie stanowiła w szczególności bazowy materiał porównawczy w stosunku m.in. do kalkulacji wtórnej, o której mowa wyżej, czy wniosku waloryzacyjnego w przypadku wnioskowania o zmianę wysokości wynagrodzenia w trybie (z tytułu) określonym w pkt 1. Nieprzekazanie przedmiotowej kalkulacji lub przekazanie kalkulacji niekompletnej, nieprecyzyjnej, niejasnej, nierzetelnej, czy niespójnej będzie stanowić podstawę do odmowy uwzględnienia wniosku o zmianę wynagrodzenia umownego w trybie określonym w pkt 1 z uwagi na brak możliwości realnej weryfikacji takiego wniosku względem uwarunkowań ofertowych (tj. kontekstu ustalenia wpływu zmian na koszty realizacji zamówienia).

- 3) Dopuszcza się możliwość zmiany wysokości wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1 zdanie pierwsze, w przypadku, gdy konieczność wprowadzenia zmian implikowana jest zmianą cen materiałów lub kosztów związanych z realizacją zamówienia względem cen materiałów lub kosztów przyjętych i uwzględnionych w wynagrodzeniu Wykonawcy wynikającym z oferty, przy zachowaniu warunków określonych w pkt 4.
- 4) Wynagrodzenie płatne Wykonawcy będzie korygowane dla oddania wzrostów lub spadków cen. Waloryzacja objęta niniejszymi postanowieniami będzie uwzględniona począwszy od 7-go miesiąca od daty zawarcia umowy (pierwszych 6 miesięcy realizacji zamówienia nie podlega waloryzacji), a miesiącem odniesienia będzie miesiąc, w którym nastąpiło otwarcie ofert na gruncie postępowania, w wyniku którego zawarta została niniejsza umowa. Wycenienie waloryzacji dokonywane będzie w oparciu o wskaźniki cen wyrobów publikowanych przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego (GUS) w Dzielnicowej Bazie Wiedzy w kontekście płatności realizowanych zgodnie z zapisami § 9 ust. 1 (w odniesieniu do kwot brutto określonych w sporządzanych wykazach robót wykonanych częściowo) w okresie realizacji przedmiotu umowy począwszy od 7-go miesiąca od daty jej zawarcia do końca obowiązywania umowy (na bazie wskaźników GUS obowiązujących dla miesiąca, w którym dany wykaz robót wykonanych częściowo został sporządzony – za wyjątkiem kwot objętych ostatnimi płatnościami umownymi, które będą waloryzowane w oparciu o ostatnie dostępne na moment zakończenia obowiązywania umowy wskaźniki), przy czym płatności z tytułu waloryzacji / płatności waloryzacyjne (w przypadku zwiększenia wysokości wynagrodzenia) będą następować zbiorczo nie częściej niż dwa razy w danym roku obowiązywania umowy – na podstawie faktur wystawianych standardowo w miesiącach marzec (do dnia 31.03.) i wrzesień (do dnia 30.09.) każdego roku po ukazaniu się wskaźników GUS dla wszystkich objętych danym okresem miesięcy, w których sporządzone zostały wykazy robót wykonanych częściowo, przy czym pierwsza płatność waloryzacyjna może zostać dokonana nie wcześniej niż po ukazaniu się wskaźników GUS dla 7-go miesiąca od daty zawarcia umowy, a ostatnia płatność waloryzacyjna dokonana zostanie niezwłocznie po zakończeniu realizacji zamówienia. Poszczególne płatności waloryzacyjne dokonywane będą na podstawie odrębnych faktur waloryzacyjnych, ewentualnie faktur, o których mowa § 9 ust. 1, w których odrębną pozycję stanowić będzie waloryzacja – wystawianych przy uwzględnieniu zasad określonych w zdaniu poprzednim.

Przez zmianę ceny materiałów lub kosztów rozumie się wzrost odpowiednio cen lub kosztów, jak i ich obniżenie, względem ceny lub kosztu przyjętych w celu ustalenia wynagrodzenia Wykonawcy zawartego w ofercie.

W zakresie, w jakim rekompensata za wzrost lub spadek cen nie jest objęta niniejszymi postanowieniami, będzie się uważało, że wynagrodzenie określone w ust. 1 zdanie pierwsze uwzględnia wzrosty lub spadki cen.

Waloryzacji nie podlegają wartości wprowadzone do umowy na podstawie przepisów prawa lub postanowień umownych dotyczących możliwości modyfikacji treści umowy.

Wynagrodzenie będzie waloryzowane maksymalnie do momentu, w którym łączna wartość zmiany (zwiększenia / zmniejszenia) wynagrodzenia dla oddania wzrostu lub spadku cen osiągnie limit +/- 5 % wynagrodzenia określonego ust. 1 zdanie pierwsze.

Waloryzacja będzie się odbywać w oparciu o wskaźniki cen wyrobów publikowane przez Prezesa GUS w Dziedzinowej Bazie Wiedzy:

- wskaźnik P – symbol 19.2 według PKWIU Brykiety, brykiety i podobne paliwa stałe z węgla i torfu oraz produkty rafinacji ropy naftowej (jako paliwo),
- wskaźnik C – symbol 23.5 według PKWIU Cement, wapno i gips (jako cement),
- wskaźnik A – symbol 08.9 według PKWIU Produkty górnictwa i wydobywania gdzie indziej niesklasyfikowanych (jako asfalt),
- wskaźnik S – symbol 24.1 według PKWIU Żeliwo, stal i żelazostopy (jako stal),
- wskaźnik K – symbol 08.1 według PKWIU Kamienia, piasku i gliny (jako kruszywo),
- wskaźnik CPI – cen towarów i usług konsumpcyjnych (jako CPI),
- wskaźnik R – symbol 42 zgodnie z klasyfikacją PKD przeciętne wynagrodzenie miesięczne brutto w sektorze przedsiębiorstw – budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej (jako robocizna).

W przypadku, gdyby te wskaźniki przestały być dostępne, zastosowanie znajdą inne, najbardziej zbliżone wskaźniki publikowane przez Prezesa GUS.

Kwoty płatne Wykonawcy podlegać będą waloryzacji o współczynnik zmiany cen (W_n) wyliczony według wzoru:

$$W_n = a + b \times \frac{CPI_n}{CPI_0} + c \times \frac{P_n}{P_0} + d \times \frac{R_n}{R_0} + e \times \frac{C_n}{C_0} + f \times \frac{A_n}{A_0} + g \times \frac{S_n}{S_0} + h \times \frac{K_n}{K_0}$$

gdzie:

- W_n jest mnożnikiem korygującym, obliczanym na podstawie wzoru powyżej, do zastosowania w stosunku do wszystkich kwot,
- a jest stałym współczynnikiem o wartości: 0,5,
- b, c, d, e, f, g, h są wagami stałymi określonymi w tabeli Koszyk waloryzacyjny (poniżej),
- CPI_n , P_n , R_n , C_n , A_n , S_n , K_n są narastającymi wskaźnikami cen publikowanymi przez Prezesa GUS w Dziedzinowej Bazie Wiedzy obowiązującymi w danym okresie rozliczeniowym,
- CPI_0 , P_0 , R_0 , C_0 , A_0 , S_0 , K_0 są narastającymi wskaźnikami cen opublikowanymi przez Prezesa GUS w Dziedzinowej Bazie Wiedzy obowiązującymi dla daty (miesiąca) otwarcia oferty.

Do wyliczania wartości waloryzacji zastosowanie będzie miała tabela *Koszyk waloryzacyjny*:

Koszyk waloryzacyjny BITUM		
elementy robót	symbol wskaźnika	waga
CPI (b)	CPI	0,2
PALIWO (c)	P	0,06
ROBOCIZNA (d)	R	0,05
CEMENT (e)	C	0,04
ASFALT (f)	A	0,08
STAL (g)	S	0,03
KRUSZYWO (h)	K	0,04
	SUMA	0,5

Wyliczanie waloryzacji na zasadach określonych wyżej będzie dokonywane z wykorzystaniem narzędzia elektronicznego w postaci kalkulatora waloryzacyjnego dla drogowych kontraktów infrastrukturalnych dostępnego na stronie internetowej GUS.

Powyższy mechanizm waloryzacyjny będzie wykorzystywany do przeliczenia wynagrodzenia rozliczanego zgodnie z zasadami płatności określonymi w § 9 ust. 1 w okresie realizacji przedmiotu umowy począwszy od 7-go miesiąca od daty jej zawarcia do końca obowiązywania umowy. Waloryzacji będą podlegać jedynie kwoty określone w wykazach robót wykonanych częściowo sporządzonych w terminie umownym – kwoty określone w wykazach robót wykonanych częściowo sporządzonych po tym terminie nie będą podlegały waloryzacji.

Zamawiający obliczy wartość waloryzacji w danych miesiącach w oparciu o potwierdzone kwoty brutto określone w wykazach robót wykonanych częściowo sporządzonych w tych miesiącach – na bazie wskaźników GUS obowiązujących dla miesiąca, w którym dany wykaz robót wykonanych częściowo został sporządzony, a w kontekście kwot objętych ostatnimi płatnościami na bazie ostatnich dostępnych na moment zakończenia obowiązywania umowy wskaźników GUS.

5) Wykonawca, którego wynagrodzenie zostało zmienione w trybie określonym w pkt 3, zobowiązany jest do zmiany wynagrodzenia przysługującego Podwykonawcy, z którym zawarł umowę, w zakresie odpowiadającym zmianom cen materiałów lub kosztów dotyczących zobowiązania Podwykonawcy, jeżeli przedmiotem umowy są roboty budowlane, dostawy lub usługi, a okres obowiązywania umowy przekracza 6 miesięcy.

6) Maksymalna wartość zmiany wysokości wynagrodzenia umownego wynikającego z oferty Wykonawcy, jaką dopuszcza Zamawiający w efekcie zastosowania postanowień o zasadach wprowadzania zmian wysokości wynagrodzenia w wyniku zaistnienia okoliczności, o których mowa w pkt 1 i / lub 3, wynosi 5 % wynagrodzenia Wykonawcy określonego w ust. 1 zdanie pierwsze, tzn. limit możliwego zwiększenia / zmniejszenia wynagrodzenia Wykonawcy z tytułu zaistnienia zmian, o których mowa w pkt 1 i / lub 3, wynosi 5 % wynagrodzenia umownego określonego w ust. 1 zdanie pierwsze i maksymalna łączna wartość zmian wynagrodzenia Wykonawcy z tego tytułu nie może przekraczać (być wyższa / niższa niż) 5 % wynagrodzenia umownego określonego w ust. 1 zdanie pierwsze, przy czym zmiana wysokości wynagrodzenia w ramach tego limitu dokonywana jest na mocy klauzuli automatycznego dostosowania w trybie określonym w ust. 1 zdanie drugie – czwarte i nie wymaga zawarcia aneksu – w ramach (i do wysokości) określonej w ust. 1 zdanie czwarte maksymalnej wartości umowy. Powyżej przedmiotowego limitu 5 % waloryzacja w tym trybie nie będzie miała zastosowania.

Powyżej wskazanego limitu 5 % (w razie jego wyczerpania) zmiana wysokości wynagrodzenia w wyniku zaistnienia okoliczności, o których mowa w pkt 1 i / lub 3, może zostać dokonana już jedynie w trybie dokonania zmiany umowy – w przypadku zaistnienia podstaw do dokonania waloryzacji wynagrodzenia umownego z tego tytułu stosowna zmiana wysokości wynagrodzenia nastąpi na mocy aneksu pod warunkiem pozyskania przez Zamawiającego dodatkowych środków finansowych na realizację niniejszej umowy (w sytuacji zwiększenia wysokości wynagrodzenia), przy czym maksymalna wartość zmiany wysokości wynagrodzenia umownego wynikającego z oferty Wykonawcy w tym trybie wynosi 5 % wynagrodzenia umownego określonego w ust. 1 zdanie pierwsze. Powyżej przedmiotowego limitu 5 % waloryzacja w tym trybie nie będzie miała zastosowania. Każdorazowo zmiana wysokości wynagrodzenia umownego w tym trybie w ramach wskazanego dodatkowego limitu 5 % może nastąpić wyłącznie na podstawie aneksu sporządzonego zgodnie z zasadami określonymi w § 14.

Mając na uwadze określone w zdaniu pierwszym i czwartym mechanizmy dokonywania zmiany wynagrodzenia umownego wskazuje się, iż maksymalna łączna wartość zmian wynagrodzenia Wykonawcy w trybie określonym w zdaniu pierwszym (na mocy klauzuli automatycznego dostosowania – limit 5 %) i w zdaniu czwartym (na mocy aneksu / w trybie zmiany umowy – limit 5 %) nie może być wyższa niż 10 % wynagrodzenia umownego określonego w ust. 1 zdanie pierwsze – powyżej przedmiotowego limitu waloryzacja nie będzie miała zastosowania.

7) Zastrzega się, iż w przypadku, gdy zaistniałe okoliczności, o których mowa w pkt 1 lub pkt 3, implikowałyby zwiększenie wynagrodzenia należnego Wykonawcy łącznie o więcej niż 10 % w stosunku do wysokości wynagrodzenia umownego określonego w ust. 1 zdanie pierwsze, okoliczność taką poczytywać się będzie jako istotną zmianę okoliczności i w takim przypadku Zamawiający uprawniony będzie do odstąpienia od umowy (w całości bądź w części) w terminie 30 od powzięcia informacji o przedmiotowym fakcie bez negatywnych dla siebie skutków prawnych. Analogiczne uprawnienie przysługiwać będzie w takiej sytuacji również Wykonawcy.

5. Wykonawca oświadcza, iż cena ofertowa stanowiąca wynagrodzenie umowne, o którym mowa w ust. 1, została ustalona z uwzględnieniem obowiązujących regulacji prawnych dotyczących minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz minimalnej stawki godzinowej, w szczególności w sposób gwarantujący,

iż wysokość wynagrodzenia za każdą godzinę wykonywania prac będących przedmiotem niniejszej umowy jest nie niższa, niż wysokość obowiązującej minimalnej stawki godzinowej.

§ 4

1. Zamawiający i Wykonawca będą współdziałać przy wykonaniu niniejszej umowy w celu należytej realizacji zamówienia będącego jej przedmiotem – przy uwzględnieniu zakresu obowiązków i uprawnień przynależnych każdej z jej stron zgodnie z umową.
2. Termin rozpoczęcia realizacji przedmiotu umowy:
  - 1) Rozpoczęcie realizacji przedmiotu umowy nastąpi niezwłocznie po zawarciu umowy.
  - 2) Zamawiający przekaze Wykonawcy teren budowy w terminie 14 dni od daty zawarcia umowy, przy uwzględnieniu przekazania przez Wykonawcę dokumentów, o których mowa w pkt 3 i ust. 3.
  - 3) Wykonawca rozpocznie roboty budowlane po przekazaniu przez Zamawiającego terenu budowy, przy czym Wykonawca zobowiązany jest najpóźniej w dniu przekazania terenu budowy dostarczyć Zamawiającemu Plan Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia (PBiOZ) oraz Program Zapewnienia Jakości (PZJ), a w przypadku zamiaru wykonywania robót wymagających wprowadzenia organizacji ruchu na czas prowadzenia robót do obowiązków Wykonawcy przed ich rozpoczęciem należy również dostarczenie Zamawiającemu uzgodnionego projektu organizacji ruchu na czas prowadzenia robót.
3. Wykonawca dostarczy Zamawiającemu dokumenty potwierdzające zawarcie umów ubezpieczenia OC kontraktowego oraz ubezpieczenia ryzyk budowy i montażu wraz z opłaconymi polisami – spełniające wymagania określone w ust. 4, nie później niż w dniu przekazania terenu budowy. Niewywiązanie się przez Wykonawcę z przedmiotowego obowiązku będzie uznane za nienależyte wykonywanie niniejszej umowy. W przypadku niewypełnienia przedmiotowego obowiązku Zamawiający ma prawo wstrzymać się z przekazaniem Wykonawcy terenu budowy do momentu przedłożenia przez niego wymaganych zgodnie z postanowieniami umownymi dokumentów ubezpieczeniowych, przy czym niniejsze nie powoduje wstrzymania biegu terminów umownych w zakresie obowiązków ciążących na Wykonawcy, w tym w szczególności terminu wykonania przedmiotu umowy.
4. Wymagania ubezpieczeniowe.
Wykonawca ma obowiązek zawarcia i utrzymywania przez okres realizacji umowy umów ubezpieczenia spełniających następujące warunki:

UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ – polisa oddzielna OC dla kontraktu

Postanowienia ogólne dotyczące ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej	
Ubezpieczający	Wykonawca (strona odpowiedzialna za zawarcie i utrzymanie w mocy wymaganych ubezpieczeń)
Ubezpieczony	Wykonawca, Podwykonawcy (jeśli Wykonawca deklaruje ich zatrudnienie)
Okres ubezpieczenia dla umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej	od daty przekazania Wykonawcy przez Zamawiającego terenu budowy do daty odbioru końcowego przedmiotu umowy + 3 miesiące (dla kontraktów trwających dłużej niż 1 rok – polisa może być wystawiona na okres 1 roku z obowiązkiem złożenia nowej polisy przed terminem zakończenia poprzedniej polisy)
Wymagany zakres ubezpieczenia	suma ubezpieczenia i udział własny
Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za szkody na osobie lub w mieniu wyrządzone osobom trzecim w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej i użytkowaniem mienia oraz szkody wynikające z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania (OC deliktowa, kontraktowa lub czysta strata finansowa). Uwaga: Zamawiający wymaga <u>odrębnej polisy</u> do przedmiotowego kontraktu, obejmującej zakresem ubezpieczenia przedmiot zamówienia.	suma gwarancyjna: nie mniej niż równowartość 100 % wartości kontraktu brutto (nie więcej niż 10 000 000,00 zł) na jedno i wszystkie zdarzenia limit łączny na szkody rzeczowe i osobowe udział własny w szkodzie – wyjaśnienie pod tabelą
Zakres ubezpieczenia OC (włączenie klauzul dodatkowych, jeśli zakres podstawowy ubezpieczenia OC nie obejmuje niżej wymienionych ryzyk)	minimalne wymagane podlimity sumy gwarancyjnej dla klauzul
1) szkody powstałe po wykonaniu pracy lub usługi wynikłe z ich nienależytego wykonania;	1) do wysokości sumy gwarancyjnej

2) szkody wynikłe z działania młotów pneumatycznych, hydraulicznych lub kafarów, wibracji – jeśli realizacja kontraktu wymaga użycia takich urządzeń	2) do wysokości sumy gwarancyjnej wibracje – limit 2 000 000,00 zł
3) szkody wyrządzone przez pojazdy niepodlegające obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej	3) min. 50 % wartości kontraktu brutto nie więcej niż 1 000 000,00 zł
4) szkody wyrządzone w podziemnych instalacjach lub urządzeniach w czasie wykonywania prac lub usług przez osoby objęte ubezpieczeniem – jeśli realizacja kontraktu jest związana z takim ryzykiem	4) min. 50 % wartości kontraktu brutto nie więcej niż 1 000 000,00 zł
5) szkody wyrządzone wskutek rażącego niedbalstwa	5) do wysokości sumy gwarancyjnej

Udział własny w szkodzie:

Zamawiający wymaga, aby umowa ubezpieczenia nie zawierała udziału własnego, franszyzy redukcyjnej czy też franszyzy integralnej. Jeśli wykonawca wyznacza w umowie ubezpieczenia udział własny, franszyzę redukcyjną lub franszyzę integralną – wtedy do umowy należy wprowadzić następującą zasadę wypłaty odszkodowań: wypłata odszkodowania będzie realizowana na rzecz poszkodowanego w pełnej wysokości wyliczonej przez ubezpieczyciela wartości szkody – bez potrącania ustalonych w polisie fransyz / udziałów własnych. Ubezpieczony każdorazowo po realizacji wypłaty odszkodowania na rzecz poszkodowanego będzie zobowiązany do dopłaty Wykonawcy lub potrącenie z faktury kwoty wynikającej z franszyzy określonej w polisie. W przypadku wprowadzenia przedmiotowego zapisu dotyczącego wypłaty odszkodowań – o wysokości franszyzy / udziału własnego decyduje ubezpieczony.

UBEZPIECZENIE RYZYK BUDOWY I MONTAŻU

Postanowienia ogólne dotyczące ubezpieczenia ryzyk budowy i montażu	
Ubezpieczający - strona odpowiedzialna za zawarcie i utrzymanie w mocy wymaganych ubezpieczeń	Wykonawca
Ubezpieczony	Zamawiający, Wykonawca, Podwykonawcy
Okres ubezpieczenia dla ryzyk budowy i montażu	od daty przekazania Wykonawcy przez Zamawiającego terenu budowy do daty odbioru końcowego przedmiotu umowy + okres konserwacji minimum 3 miesiące
Wymagany zakres ubezpieczenia	suma ubezpieczenia i udział własny
Ubezpieczenie - robót kontraktowych; - materiałów oraz instalacji będących przedmiotem budowy / montażu; w zakresie wszystkich ryzyk budowy i montażu z włączeniem klauzuli reprezentantów	Sumę ubezpieczenia stanowi wartość kontraktu brutto (cena ofertowa brutto z podatkiem VAT) Maksymalny udział własny: 10 % min. 20 000,00 zł dla szkód powstałych na skutek żywiołów natury / sił przyrody 20 000,00 zł dla pozostałych szkód Limit na koszty usunięcia pozostałości po szkodzie: 20 % wartości szkody, nie mniej niż 500 000,00 zł
Włączenie klauzuli rozszerzającej zakres ochrony o szkody w mieniu znajdującym się na terenie budowy lub w jego bezpośrednim sąsiedztwie, stanowiącym własność lub będącym w posiadaniu właściciela lub zarządcy nieruchomości, na której prowadzone są roboty .	Suma ubezpieczenia: min. 200 000,00 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia Maksymalny udział własny: 20 000,00 zł
Włączenie klauzul rozszerzających zakres ochrony o szkody w ubezpieczonym obiekcie budowlanym lub montażowym powstałe w okresie gwarancyjnym (po dacie odbioru) oraz szkody powstałe w okresie gwarancyjnym na skutek zdarzenia zaistniałego podczas wykonywania robót budowlano-montażowych w podstawowym okresie ubezpieczenia. (konserwacja – rozszerzone pokrycie). Klauzule: 003 i 004 Klauzula: 201	Okres konserwacji: limit min. 3 miesiące za każdy 1 miesiąc kontraktu, maksymalnie 36-miesięcy łącznie Maksymalny udział własny: 20 000,00 zł Dla klauzuli 201: do 10 % wartości szkody, nie mniej niż 40 000,00 zł
Włączenie klauzul rozszerzających zakres ochrony – pokrycie ryzyka producenta i ryzyka projektanta. Klauzule: 115 i 200	Suma ubezpieczenia: wartość kontraktu brutto Maksymalny udział własny: 10 % min. 20 000,00 zł
Włączenie klauzuli 100 – ubezpieczenie rozruchu, prób lub testów	Maksymalny udział własny: 20 000,00 zł
Włączenie klauzuli 116 – ubezpieczenie wstrzymania prac	Suma ubezpieczenia: 1. Planowane – do pełnej sumy 2. Nieplanowane – do 20 % wartości kontraktu (max 90 dni)

Przedmiotowe umowy ubezpieczenia powinny zapewniać wypłatę odszkodowania płatnego w walucie polskiej, w kwotach określonych w powyższych tabelach.

Żadne zmiany warunków ubezpieczenia nie zostaną dokonane bez zgody Zamawiającego.

Obie strony będą przestrzegać wszystkich warunków zawartych w umowach ubezpieczeniowych.

Wykonawca jest zobowiązany do utrzymywania w mocy wymaganych umów ubezpieczenia / polis ubezpieczeniowych przez cały okres obowiązywania / realizacji przedmiotu umowy.

- Wykonawca od chwili przejęcia terenu budowy zapewnia zabezpieczenie terenu budowy i robót oraz warunki bezpieczeństwa i higieny pracy.

6. Wykonawca zapewni kompleksową obsługę geodezyjną budowy przez uprawnione służby geodezyjne oraz wykonanie badań laboratoryjnych na własny koszt przez niezależną branżową jednostkę laboratoryjną.
7. Po zakończeniu robót Wykonawca winien usunąć poza teren budowy wszystkie urządzenia, tymczasowe zaplecze, resztki materiałów, wszelkiego rodzaju gruz i śmieci. Materiały z rozbiórki nadające się do dalszego użycia, a niewykorzystane do innych robót, należą do Zamawiającego. Wykonawca każdorazowo przed zagospodarowaniem odpadów ustali z Inspektorem nadzoru inwestorskiego rodzaj i ilość użytecznych materiałów z rozbiórki, które Wykonawca na własny koszt odwiezie do najbliższej jednostki terenowej Zamawiającego. Pozostałe materiały z rozbiórki podlegają utylizacji przez Wykonawcę.
8. Wykonawca winien chronić przed uszkodzeniem wykonane przez siebie roboty aż do momentu dokonania odbioru końcowego przedmiotu umowy.
9. Wykonawca musi zapewnić Inspektorowi nadzoru pełną dostępność do robót. Wykonawca jest zobowiązany informować Inspektora nadzoru kiedy roboty zanikające oraz ulegające zakryciu będą gotowe do zbadania i odbioru.
10. Wykonawca wykona przedmiot umowy z materiałów zgodnie z art. 10 ustawy Prawo Budowlane oraz zgodnie z Polskimi Normami i wymaganiami określonymi w OPZ.
11. Wykonawca zobowiązuje się do wykonania oznakowania i zabezpieczenia ruchu i robót na czas prowadzenia robót wraz z bieżącym utrzymaniem tego oznakowania i jego likwidacją po zakończeniu robót. W przypadku konieczności kierowania ruchem w trakcie realizacji robót Wykonawca musi dysponować pracownikami przeszkolonymi zgodnie z *rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 06.07.2010 r. w sprawie kierowania ruchem drogowym*, którzy na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 5 *ustawy z dnia 20.06.1997 r. – Prawo o ruchu drogowym* będą mogli dawać sygnały uczestnikom ruchu lub innym osobom znajdującym się na drodze w czasie prowadzenia robót. W takim przypadku Wykonawca przedstawi Inspektorowi nadzoru stosowne dokumenty potwierdzające wymagane przeszkolenie pracowników Wykonawcy. Wykonawca powiadamiać będzie przed przystąpieniem do robót o wszelkich późniejszych zmianach organizacji ruchu jednostki odpowiedzialne za organizację ruchu.
12. Rodzaj materiałów proponowanych przez Wykonawcę podlega przed wbudowaniem wcześniejszej akceptacji pisemnej przez Zamawiającego.
13. Zamawiający dopuszcza wyrażenie zgody na równoczesne wykonywanie robót nieobjętych umową na terenie budowy przez inny podmiot pod warunkiem, że wykonywanie robót przez inny podmiot nie będzie powodowało utrudnień w wykonywaniu przedmiotu umowy przez Wykonawcę, wydłużenia czasu niezbędnego do wykonania przedmiotu umowy czy wzrostu kosztów przedmiotu umowy. W przypadku wyrażenia zgody przez Zamawiającego uzgodnienie szczegółów tej współpracy na terenie budowy pozostawia się w gestii wykonawców, którzy będą uprawnieni do ustalenia między sobą, warunków i odpowiedzialności za prowadzenie robót na terenie budowy. Z tytułu wykonywania przedmiotowych robót Wykonawcy nie będą przysługiwać żadne roszczenia, w szczególności o zmianę terminu wykonania zamówienia.
14. Wykonawca ma obowiązek zapewnienia Zamawiającemu, wszystkim osobom upoważnionym przez niego, jak też innym uczestnikom procesu budowlanego, dostępu do terenu budowy i do każdego miejsca, gdzie roboty w związku z umową będą wykonywane. Wykonawca z tego tytułu nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek szkody spowodowane wyłącznie przez przedstawicieli Zamawiającego w związku z zapewnieniem im dostępu do placu budowy.
15. Wykonawca zobowiązuje się do wykonania ustalonego w umowie przedmiotu zamówienia zgodnie z OPZ, zasadami wiedzy technicznej oraz specyfikacjami technicznymi i oddania go Zamawiającemu w terminie i na zasadach ustalonych w umowie.
16. Wykonawca najpóźniej w terminie 14 dni przed upływem terminu realizacji przedmiotu umowy wskazanego w § 2 ust. 1 zawiadomi pisemnie Zamawiającego o zakończeniu wykonania przedmiotu umowy i jego gotowości do dokonania odbioru końcowego. Gotowość przedmiotu umowy do odbioru końcowego winna być udokumentowana dołączonymi do zawiadomienia dokumentami obejmującymi:
  - a) operat kolaudacyjny,
  - b) oświadczenie Wykonawcy o zgodności i kompletności wykonania przedmiotu umowy z warunkami niniejszej umowy,

- c) oryginał dzienników budów z wpisem Kierownika budowy o zakończeniu robót budowlanych i potwierdzenie tego wpisu przez branżowych inspektorów nadzoru,
  - d) oświadczenie Kierownika budowy o zgodności wykonania obiektu budowlanego z projektem budowlanym i warunkami pozwolenia na budowę oraz przepisami, z określeniem zmian nieodstępujących w sposób istotny od zatwierdzonego projektu budowlanego lub warunków pozwolenia na budowę, potwierdzone przez projektanta i inspektorów nadzoru inwestorskiego, o doprowadzeniu do należytego stanu i porządku terenu budowy (a także terenu przyległego – w razie korzystania – drogi, ulicy, sąsiedniej nieruchomości, budynku lub lokalu) oraz o właściwym zagospodarowaniu terenów przyległych;
  - e) kopie rysunków wchodzących w skład zatwierdzonego projektu budowlanego, z naniesionymi zmianami dokonanymi w trakcie wykonywania robót, potwierdzone przez projektanta i inspektora nadzoru inwestorskiego;
  - f) geodezyjną inwentaryzację powykonawczą wraz z informacją o zgodności usytuowania obiektu budowlanego z projektem zagospodarowania działki lub terenu lub odstępstwach od tego projektu, sporządzoną przez osobę wykonującą samodzielne funkcje w dziedzinie geodezji i kartografii oraz posiadającą odpowiednie uprawnienia zawodowe;
  - g) protokoły odbioru przebudowy urządzeń obcych i uzbrojenia terenu przez ich właścicieli lub administratorów;
  - h) pozyskane pozwolenie na użytkowanie / zawiadomienie organu nadzoru budowlanego o zakończeniu robót dla całego zakresu robót.
17. Wykonawca ponosi pełną odpowiedzialność cywilną za niewykonanie lub nienależyte wykonanie przedmiotu umowy oraz za wszelkie szkody na osobach i rzeczach powstałe w związku z wykonywanym lub nienależycie wykonanym przedmiotem umowy.
18. Wymagania dotyczące zatrudniania na podstawie stosunku pracy.
- 1) Zamawiający wymaga, aby w okresie realizacji przedmiotu niniejszej umowy osoby, które będą świadczyły pracę u Wykonawcy lub Podwykonawcy w sposób określony w art. 22 § 1 ustawy z dnia 26.06.1974 r. – Kodeks pracy, zwane dalej „pracownikiem” lub „pracownikami”, zatrudnione były w okresie wykonywania przez nie czynności na podstawie stosunku pracy. Wymaganie powyższe dotyczy pracowników wykonujących czynności w zakresie realizacji zamówienia określone w OPZ.
  - 2) W terminie 14 dni od dnia zawarcia niniejszej umowy Wykonawca przedłoży Zamawiającemu:
    - a) pisemne oświadczenie o zatrudnianiu przez Wykonawcę i/lub Podwykonawców na podstawie stosunku pracę pracowników, o których mowa w pkt 1,
    - b) pisemne oświadczenie w przedmiocie niezatrudniania przez Wykonawcę i/lub Podwykonawców przez cały okres realizacji przedmiotu niniejszej umowy pracowników na warunkach nieszanujących obowiązujących regulacji prawa pracy, w tym wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę i/lub minimalnej stawki godzinowej.
  - 3) Na żądanie Zamawiającego w każdym czasie Wykonawca zobowiązany jest okazać do wglądu przedstawicielowi Zamawiającego, o którym mowa w § 6 ust. 1, aktualny pisemny wykaz pracowników Wykonawcy i/lub Podwykonawców, o których mowa w pkt 1, ze wskazaniem dat zawarcia umów, stanowisk i czynności, jakie wykonują (będą oni wykonywać) w ramach realizacji zamówienia. W każdym dniu realizacji przedmiotowej umowy Wykonawca zobowiązany jest posiadać pisemną listę obecności pracowników.
  - 4) Zamawiający ma prawo do kontroli spełnienia przez Wykonawcę wymagań, o których mowa w pkt 1, poprzez zbadanie rzeczywistych warunków zatrudnienia, w tym na miejscu wykonywania czynności. Wykonawca zapewnia Zamawiającemu możliwość przeprowadzenia identyfikacji pracowników wykonujących przedmiot umowy z ramienia Wykonawcy i jego ewentualnych Podwykonawców zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Zamawiający ma prawo żądać przedstawienia do wglądu niezbędnych dokumentów w tym zakresie, w tym umów o pracę (poświadczonych za zgodność z oryginałem kopii). Ponadto Zamawiający jest uprawniony do odebrania od pracowników oświadczeń w przedmiocie formy zatrudnienia oraz żądania przedłożenia oświadczeń Wykonawcy lub Podwykonawców w przedmiocie formy zatrudnienia pracowników. Przedkładane w tym celu dokumenty winny zawierać informacje, w tym dane osobowe, niezbędne do weryfikacji zatrudnienia na podstawie stosunku pracy, w szczególności imię i nazwisko zatrudnionego pracownika, datę zawarcia umowy o pracę, rodzaj umowy o pracę

i zakres obowiązków pracownika. Zamawiający może również zwracać się do Państwowej Inspekcji Pracy (PIP) celem weryfikacji zatrudnienia pracowników realizujących przedmiot zamówienia, w szczególności w przypadku powzięcia uzasadnionych wątpliwości co do przestrzegania regulacji prawa pracy i wymogów wynikających z niniejszej umowy przez Wykonawcę i/lub Podwykonawców.

- 5) Niedopełnianie przez Wykonawcę obowiązku zatrudniania pracowników wykonujących czynności na podstawie stosunku pracy, o którym mowa w ust. 1, lub naruszanie wymogów związanych z wykazywaniem spełniania tego obowiązku będzie skutkowało naliczaniem kar umownych określonych w niniejszej umowie.
  - 6) Niespełnianie wymogów, o których mowa w pkt 1 – 4, w tym nieprzedłożenie przez Wykonawcę wymaganych dokumentów i informacji zgodnie z pkt 2 – 4, może stanowić podstawę do odstąpienia od umowy przez Zamawiającego z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy (w związku z nienależyтым wykonywaniem niniejszej umowy).
  - 7) Wykonawca zobowiązuje się, że przed rozpoczęciem wykonania przedmiotu umowy pracownicy wykonujący prace zostaną przeszkoleni w zakresie przepisów BHP oraz przepisów o ochronie danych osobowych (dotyczy pracowników, którzy mają dostęp do danych osobowych) oraz będą posiadali aktualne badania lekarskie, niezbędne do wykonania powierzonych im obowiązków. Wykonawca ponosi odpowiedzialność za prawidłowe wyposażenie pracowników wykonujących prace oraz za ich bezpieczeństwo w trakcie wykonywania przedmiotu umowy.
  - 8) Wykonawca zobowiązuje się poinformować Zamawiającego o zmianie pracownika w terminie 7 dni od zaistnienia takiej zmiany. W przypadku dokonania takiej zmiany Wykonawca zobowiązany jest do pisemnego potwierdzenia, iż osoba ta spełnia wymagania określone w umowie. Zapisy pkt 1 – 7 stosuje się odpowiednio. Zmiana pracownika skutkuje koniecznością zmiany wykazu pracowników (jeżeli takowy został przekazany wcześniej Zamawiającemu). Na żądanie Zamawiającego, w przypadku nienależytego wykonania prac przez pracownika, następuje zmiana tego pracownika.
19. Wykonawca oświadcza, iż realizacja przedmiotu niniejszej umowy będzie odbywać się przy uwzględnieniu i z poszanowaniem wymagań określonych i wynikających z obowiązujących przepisów ustawy z dnia 11.01.2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych, w szczególności art. 68 ust. 3 tej ustawy, tzn. Wykonawca oświadcza, iż łączny udział pojazdów elektrycznych lub pojazdów napędzanych gazem ziemnym we flocie pojazdów samochodowych w rozumieniu art. 2 pkt 33 ustawy z dnia 20.06.1997 r. – Prawo o ruchu drogowym używanych przy wykonywaniu tego zadania wynosi co najmniej 10 %. Zamawiający może w każdym momencie w okresie realizacji przedmiotu umowy wnieść o potwierdzenie przez Wykonawcę wypełniania przedmiotowych obowiązków prawnych, co Wykonawca winien wykazać złożeniem stosownego oświadczenia w terminie niezwłocznym od momentu wezwania wystosowanego przez Zamawiającego. Nieprzestrzeganie / niewypełnianie przez Wykonawcę powyższych obowiązków, jak również niezłożenie na wezwanie Zamawiającego wymaganego oświadczenia, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, stanowi nienależyte wykonanie umowy, w związku z czym może skutkować skorzystaniem z prawa odstąpienia od umowy przez Zamawiającego z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy.
20. W przypadku, jeżeli Wykonawcą jest osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, w terminie 7 dni od dnia zawarcia niniejszej umowy Wykonawca pisemnie przekaże Zamawiającemu informacje dotyczące jego miejsca zamieszkania.

§ 5

1. Wykonawca przedmiot umowy będzie realizował siłami własnymi / przy pomocy Podwykonawców w zakresie ..... (zgodnie z oświadczeniem złożonym w ofercie stanowiącej załącznik nr 2 do niniejszej umowy).
Jakakolwiek modyfikacja wskazanego w ofercie stanowiącej załącznik nr 2 do niniejszej umowy zakresu przedmiotu umowy (części zamówienia), którego wykonanie Wykonawca zamierza powierzyć Podwykonawcom, wymaga zawarcia aneksu do niniejszej umowy zgodnie z określonymi w niej zasadami dokonywania zmian treści umowy.
2. Wykonawca może powierzyć wykonanie części zamówienia Podwykonawcy – przy uwzględnieniu ust. 1.

Powierzenie wykonania części zamówienia Podwykonawcom nie zwalnia Wykonawcy z odpowiedzialności za należyte wykonanie tego zamówienia.

W przypadku wskazania przez Wykonawcę w ofercie zamiaru powierzenia części zamówienia do wykonania Podwykonawcom Wykonawca przed przystąpieniem do wykonania zamówienia zobowiązany jest podać Zamawiającemu nazwy, dane kontaktowe oraz przedstawicieli Podwykonawców zaangażowanych w realizację zamówienia, jeżeli są już znani. Wykonawca winien zawiadamiać Zamawiającego o wszelkich zmianach w odniesieniu do informacji, o których mowa wyżej, w trakcie realizacji zamówienia, a także przekazywać wymagane informacje na temat nowych Podwykonawców, którym w późniejszym okresie zamierza powierzyć realizację części zamówienia.

Jeżeli następcza zmiana albo rezygnacja z Podwykonawcy dotyczy podmiotu, na którego zasoby Wykonawca powoływał się w toku postępowania o udzielenie zamówienia w celu wykazania spełnienia warunków udziału w postępowaniu, Wykonawca jest obowiązany wykazać Zamawiającemu, że proponowany inny Podwykonawca lub Wykonawca samodzielnie spełnia je w stopniu nie mniejszym niż Podwykonawca, na którego zasoby Wykonawca powoływał się w trakcie postępowania. Jeżeli zdolności proponowanego innego Podwykonawcy nie potwierdzają spełnienia warunków udziału w postępowaniu lub zachodzą wobec tego Podwykonawcy podstawy wykluczenia, Wykonawca na żądanie Zamawiającego ma obowiązek zastąpić tego Podwykonawcę innym podmiotem lub podmiotami albo wykazać, że samodzielnie spełnia te warunki.

3. Procedura zawierania i zgłaszania Zamawiającemu umów o podwykonawstwo w przypadku wykonywania przedmiotu umowy z udziałem Podwykonawców.

- 1) Umowa o podwykonawstwo nie może zawierać postanowień kształtujących prawa i obowiązki Podwykonawcy, w zakresie kar umownych oraz postanowień dotyczących warunków wypłaty wynagrodzenia, w sposób dla niego mniej korzystny niż prawa i obowiązki Wykonawcy, ukształtowane postanowieniami niniejszej umowy.
- 2) Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca zamierzający zawrzeć umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, jest obowiązany w trakcie realizacji zamówienia do przedłożenia Zamawiającemu projektu tej umowy zawierającej określenie szczegółowego przedmiotu robót budowlanych oraz oznaczenie Podwykonawcy (dalszego Podwykonawcy), który miałby je wykonywać, przy czym Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca jest obowiązany dodatkowo dołączyć zgodę Wykonawcy na zawarcie umowy o podwykonawstwo o treści zgodnej z projektem umowy. Przedłożenie Zamawiającemu projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, musi nastąpić nie później niż 30 dni przed planowanym skierowaniem Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy do wykonania robót.
- 3) Zamawiający może zgłosić w formie pisemnej pod rygorem nieważności zastrzeżenia do projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w terminie 30 dni od daty przedłożenia mu projektu umowy do akceptacji. Zamawiający składa przedmiotowe zastrzeżenia Wykonawcy oraz Podwykonawcy (dalszemu Podwykonawcy), którego dotyczy konkretny projekt umowy.
- 4) Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca jest obowiązany do przedłożenia Zamawiającemu poświadczonej za zgodność z oryginałem przez przedkładającego kopii zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w terminie 7 dni od dnia zawarcia tej umowy.
- 5) Zamawiający może zgłosić w formie pisemnej pod rygorem nieważności sprzeciw do umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w terminie 30 dni od daty przedłożenia mu umowy do akceptacji. Zamawiający składa przedmiotowy sprzeciw Wykonawcy oraz Podwykonawcy (dalszemu Podwykonawcy), którego dotyczy konkretna umowa.
- 6) Zgłoszenie przez Zamawiającego zastrzeżeń lub sprzeciwu, o których mowa w pkt 3 i 5, nastąpi w przypadku, gdy przedłożony projekt umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub umowa o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane:
  - a) nie spełnia wymagań, o których mowa w pkt 7,
  - b) przewiduje termin zapłaty wynagrodzenia dłuższy niż określony w pkt 8,
  - c) zawiera ona postanowienia niezgodne z pkt 1.
- 7) Wymagania dotyczące umów podwykonawczych

Podstawą zgłoszenia przez Zamawiającego określonych w pkt 3 zastrzeżeń do przedłożonego projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub określonego w pkt 5 sprzeciwu do umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, będzie w szczególności niespełnienie następujących wymagań:

- a) projekt umowy o podwykonawstwo oraz umowa o podwykonawstwo przedkładane Zamawiającemu do akceptacji powinny zawierać wszystkie istotne postanowienia umowy, w tym powinny zawierać oznaczenie stron umowy oraz powinny określać zakres prac (szczegółowy przedmiot robót budowlanych) powierzanych Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, termin realizacji przedmiotu umowy, warunki płatności oraz wynagrodzenie Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy; przedkładana Zamawiającemu do akceptacji umowa o podwykonawstwo powinna być dodatkowo kompletnie oznaczona oraz podpisana przez osoby uprawnione do reprezentacji jej stron wraz z okazaniem albo wskazaniem stosownych dokumentów potwierdzających uprawnienia do reprezentacji; projekty umów oraz umowy niezawierające jakiegokolwiek z wyżej wymienionych wymaganych elementów nie będą akceptowane przez Zamawiającego;
- b) projekt umowy o podwykonawstwo oraz umowa o podwykonawstwo przedkładane Zamawiającemu do akceptacji przewidujące formy tworzenia zabezpieczenia należytego wykonania umowy (kaucji gwarancyjnej) poprzez potrącenia z należności za wykonane przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę prace lub jakiegokolwiek inne formy zatrzymania należnych Podwykonawcy należności za wykonane prace nie będą akceptowane przez Zamawiającego;
- c) projekt umowy o podwykonawstwo oraz umowa o podwykonawstwo przedkładane Zamawiającemu do akceptacji powinny przewidywać dokonywanie wszelkich odbiorów prac wykonanych przez Podwykonawców lub dalszych Podwykonawców przy udziale przedstawiciela Zamawiającego, zawierać zastrzeżenie, iż odbiór dokonany bez udziału przedstawiciela Zamawiającego będzie nieskuteczny, oraz stanowić konieczność określania w protokołach odbioru zakresu rzeczowego i finansowego (wartości) odbieranych prac; projekty umów oraz umowy nie zawierające przedmiotowych postanowień nie będą akceptowane przez Zamawiającego;
- d) Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca zamierzający zawrzeć umowę o podwykonawstwo w przedmiocie robót budowlanych obowiązany jest przedłożyć Zamawiającemu wraz z projektem takiej umowy zgodę Wykonawcy na zawarcie umowy o treści zgodnej z przedkładanym projektem umowy; projekty umów bez dołączonej zgody Wykonawcy lub z zastrzeżeniami Wykonawcy nie będą akceptowane przez Zamawiającego;
- e) w przypadku zawierania umów o podwykonawstwo przez Wykonawcę działającego wspólnie (np. w formie konsorcjum) winny być one zawierane w imieniu i na rzecz wszystkich podmiotów będących Wykonawcą, a Wykonawca zobowiązany jest do przedłożenia Zamawiającemu wraz z umową o podwykonawstwo stosownych dokumentów potwierdzających spełnienie tego obowiązku; nieprzestrzeganie tego obowiązku w przypadku umów o podwykonawstwo, których przedmiotem są roboty budowlane, będzie skutkować brakiem akceptacji takich umów przez Zamawiającego;
- f) brak określenia w projekcie umowy oraz w umowie o podwykonawstwo przedkładanych Zamawiającemu do akceptacji wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy za wykonanie robót będących przedmiotem tej umowy w sposób umożliwiający odniesienie do odpowiadającego mu wynagrodzenia Wykonawcy za te roboty wynikającego ze złożonej przez niego oferty i określonego w niniejszej umowie, w szczególności cen jednostkowych wynikających ze złożonych dokumentów kalkulacji cenowej (WWER, innych), będzie stanowić podstawę braku ich akceptacji przez Zamawiającego;
- g) projekt umowy o podwykonawstwo oraz umowa o podwykonawstwo przedkładane Zamawiającemu do akceptacji winny respektować wymagania wynikające z obowiązujących regulacji prawa pracy, w tym w kontekście wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę i/lub minimalnej stawki godzinowej w odniesieniu do pracowników Podwykonawcy (dalszego Podwykonawcy); projekty umów oraz umowy nierespektujące wymagań obowiązującego prawa nie będą akceptowane przez Zamawiającego;

- h) projekt umowy o podwykonawstwo oraz umowa o podwykonawstwo przedkładane Zamawiającemu do akceptacji nieprzewidujące limitu łącznej wysokości kar umownych na poziomie maksymalnie wysokości kary za odstąpienie od umowy nie będą akceptowane przez Zamawiającego.
- 8) Termin zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy przewidziany w umowie o podwykonawstwo nie może być dłuższy niż 30 dni od dnia doręczenia Wykonawcy, Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy faktury lub rachunku, potwierdzających wykonanie prac przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę.
  - 9) Niezgłoszenie przez Zamawiającego w terminie i trybie określonym w pkt 3 zastrzeżeń do przedłożonego projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, uważa się za akceptację projektu umowy przez Zamawiającego.
  - 10) Niezgłoszenie przez Zamawiającego w terminie i trybie określonym w pkt 5 sprzeciwu do przedłożonej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, uważa się za akceptację umowy przez Zamawiającego.
  - 11) Nieprzestrzeganie przez Wykonawcę obowiązków określonych w pkt 2 i 4 skutkować będzie nałożeniem na Wykonawcę kar umownych określonych w niniejszej umowie oraz traktowane będzie jako niezgłoszenie Podwykonawcy, w związku z czym w szczególności nie będzie skutkowało powstaniem po stronie Zamawiającego solidarnej odpowiedzialności, o której mowa w art. 647¹ KC.
  - 12) Zamawiający zastrzega sobie prawo odstąpienia od umowy w przypadku minimum dwukrotnego naruszenia przez Wykonawcę zasad zgłaszania Podwykonawców, o których mowa w pkt 2 i 4.
  - 13) Zawarcie umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, na warunkach odmiennych niż zaakceptowane przez Zamawiającego w procesie monitoringu umów podwykonawczych traktowane będzie jako niezgłoszenie Podwykonawcy, w związku z czym w szczególności nie będzie skutkowało powstaniem po stronie Zamawiającego solidarnej odpowiedzialności, o której mowa w art. 647¹ KC.
  - 14) Zgodnie z regulacją art. 647¹ KC Zamawiający ponosi odpowiedzialność za zapłatę Podwykonawcy wynagrodzenia należnego mu z tytułu wykonanych przez niego robót budowlanych w wysokości ustalonej w umowie między Podwykonawcą a Wykonawcą, chyba że ta wysokość przekracza wysokość wynagrodzenia należnego Wykonawcy za roboty budowlane stanowiące przedmiot projektu umowy / umowy o podwykonawstwo – w takim przypadku odpowiedzialność Zamawiającego za zapłatę Podwykonawcy wynagrodzenia jest ograniczona do wysokości wynagrodzenia należnego Wykonawcy za roboty budowlane stanowiące przedmiot projektu umowy / umowy o podwykonawstwo.
  - 15) Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca jest obowiązany do przedłożenia Zamawiającemu poświadczonej za zgodność z oryginałem przez przedkładającego kopii zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są usługi lub dostawy, w terminie 7 dni od dnia zawarcia tej umowy, przy czym obowiązek przedkładania Zamawiającemu umów o podwykonawstwo, których przedmiotem są usługi lub dostawy, dotyczy jedynie umów o wartości wyższej niż 50 000,00 zł oraz umów o wartości co najmniej 0,5 % wartości niniejszej umowy.
  - 16) Do umów o podwykonawstwo, których przedmiotem są usługi lub dostawy, zastosowanie ma zapis pkt 7 lit. e.
  - 17) Jeżeli przedłożona Zamawiającemu zgodnie z pkt 15 umowa o podwykonawstwo, której przedmiotem są usługi lub dostawy, przewiduje termin zapłaty wynagrodzenia dłuższy niż określony w pkt 8, Zamawiający informuje o tym Wykonawcę i wzywa go do doprowadzenia do zmiany tej umowy pod rygorem wystąpienia o zapłatę kary umownej określonej w niniejszej umowie.
  - 18) Nieprzestrzeganie przez Wykonawcę obowiązków określonych w pkt 15 skutkować będzie nałożeniem na Wykonawcę kar umownych określonych w niniejszej umowie.
  - 19) Przedłożenie Zamawiającemu umów o podwykonawstwo, których przedmiotem są usługi lub dostawy, nie powoduje powstania po stronie Zamawiającego solidarnej odpowiedzialności, o której mowa w art. 647¹ KC.
  - 20) Regulacje określone w pkt 1 – 19 mają zastosowanie do:
    - a) wszelkich zmian umów o podwykonawstwo, o których mowa w pkt 2, 4 i 15,
    - b) zawierania umów o podwykonawstwo z dalszymi Podwykonawcami.

- 21) Nieprzestrzeganie przez Wykonawcę obowiązków określonych określoną w umowie procedurą monitoringu umów podwykonawczych stanowi nienależyte wykonanie umowy, w związku z czym może skutkować skorzystaniem z prawa odstąpienia od umowy przez Zamawiającego z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy.
4. Zasady realizacji niniejszej umowy w przypadku powierzenia części zamówienia do wykonania Podwykonawcom.
- 1) Wykonawca zobowiązany jest do przedłożenia Zamawiającemu wykazu Podwykonawców biorących udział w realizacji zamówienia, określającego zakres prac powierzonych do wykonania danemu Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy oraz dane poszczególnych umów o podwykonawstwo. Pierwszy wykaz winien zostać złożony niezwłocznie po zawarciu umowy lub w sytuacji zaistnienia konieczności jego przekazania. Każda zaistniała w okresie realizacji niniejszej umowy zmiana w zakresie danych objętych wykazem będzie wymagała dokonania stosownej aktualizacji wykazu i przekazania jej Zamawiającemu w terminie niezwłocznym od jej zaistnienia.
  - 2) W wykazie, o którym mowa w pkt 1, ujawniony powinien być każdy Podwykonawca oraz dalszy Podwykonawca uczestniczący w realizacji niniejszej umowy bez względu na przedmiot zawartej z nim umowy o podwykonawstwo, z zastrzeżeniem konieczności wypełniania przez Wykonawcę również obowiązków w zakresie wynikającym w ust. 1, 2 i 3.
  - 3) Wykonawca nie powierzy Podwykonawcom wykonania części zamówienia bez uprzedniego ujawnienia informacji w tym przedmiocie w ramach wykazu, o którym mowa w pkt 1, oraz przy uwzględnieniu ust. 1, 2 i 3.
  - 4) W ramach realizacji niniejszej umowy zarówno Podwykonawcy, którym Wykonawca powierzył wykonanie części zamówienia określonych już w ofercie, jak i Podwykonawcy, którym dopiero w toku realizacji niniejszej umowy na warunkach w niej określonych powierzone zostaną do wykonania części zamówienia, podlegają obowiązkowi zgłoszenia Zamawiającemu zgodnie z określoną w ust. 3 procedurą monitoringu umów podwykonawczych. Przedmiotowy obowiązek dotyczy również umów zawieranych z dalszymi Podwykonawcami.
  - 5) Nieprzestrzeganie przez Wykonawcę obowiązków określonych procedurą monitoringu umów podwykonawczych, o której mowa w ust. 3, stanowi podstawę do natychmiastowego odsunięcia Podwykonawcy przez Zamawiającego lub żądania od Wykonawcy odsunięcia przedmiotowego Podwykonawcy od realizacji udzielonego Wykonawcy zamówienia. Niniejszy zapis nie wyklucza innych uprawnień Zamawiającego określonych w niniejszej umowie.
  - 6) Informacje w przedmiocie podwykonawstwa zawarte w ofercie stanowiącej załącznik nr 2 do niniejszej umowy, podane w trybie określonym w ust. 2 oraz zawarte w wykazie, o którym mowa w pkt 1, nie stanowią zaistnienia sytuacji, o której mowa w art. 647¹ § 2 KC i nie mogą stanowić podstawy zaistnienia odpowiedzialności solidarnej Zamawiającego za zapłatę wynagrodzenia Podwykonawcy należnego mu z tytułu wykonanych przez niego robót budowlanych.
  - 7) Wykonawca jest w pełni odpowiedzialny za działania lub uchybienia każdego Podwykonawcy i dalszego Podwykonawcy oraz ich przedstawicieli lub pracowników, tak jakby były to działania lub uchybienia Wykonawcy.
  - 8) W ramach realizacji niniejszej umowy odbiory prac wykonywanych przez Podwykonawców lub dalszych Podwykonawców, którzy zawarli zaakceptowane przez Zamawiającego umowy o podwykonawstwo, których przedmiotem są roboty budowlane, muszą być dokonywane przy udziale przedstawiciela Zamawiającego. Odbiór wykonanych w ramach podwykonawstwa robót budowlanych stanowiących przedmiot niniejszej umowy nastąpi poprzez sporządzenie protokołu odbioru przy udziale przedstawicieli Zamawiającego, Wykonawcy oraz Podwykonawcy (dalszego Podwykonawcy) robót budowlanych.
  - 9) Wykonawca jest zobowiązany do terminowego regulowania wszelkich zobowiązań wobec Podwykonawców, którzy uczestniczą w realizacji niniejszej umowy. Nieterminowe regulowanie wymagalnych zobowiązań wobec Podwykonawców skutkować będzie nałożeniem na Wykonawcę kar umownych określonych w niniejszej umowie oraz stanowi nienależyte wykonanie umowy, w związku z czym może skutkować skorzystaniem z prawa odstąpienia od umowy przez Zamawiającego z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy.

- 10) W przypadku realizacji niniejszej umowy z udziałem Podwykonawców (też dalszych Podwykonawców) warunkiem wypłaty przez Zamawiającego wynagrodzenia Wykonawcy jest przedłożenie wraz z fakturą dowodów potwierdzających zapłatę wymagalnego wynagrodzenia przysługującego Podwykonawcom (i dalszym Podwykonawcom) biorącym udział w realizacji umowy, którzy zawarli zaakceptowane przez Zamawiającego umowy o podwykonawstwo, których przedmiotem są roboty budowlane, lub którzy zawarli przedłożone Zamawiającemu umowy o podwykonawstwo, których przedmiotem są dostawy lub usługi. Wraz z przedmiotowymi dowodami Wykonawca winien przedłożyć listę Podwykonawców (i dalszych Podwykonawców) biorących udział w realizacji umowy uwzględniającą zestawienie kwot należnych Podwykonawcom (i dalszym Podwykonawcom).
- 11) W przypadku realizacji niniejszej umowy z udziałem Podwykonawców (też dalszych Podwykonawców) warunkiem wypłaty przez Zamawiającego wynagrodzenia Wykonawcy objętego fakturą końcową jest przedłożenie wraz z tą fakturą dowodów zapłaty wszelkich należności przysługujących Podwykonawcom (i dalszym Podwykonawcom) biorącym udział w realizacji umowy, którzy zawarli zaakceptowane przez Zamawiającego umowy o podwykonawstwo, których przedmiotem są roboty budowlane, lub którzy zawarli przedłożone Zamawiającemu umowy o podwykonawstwo, których przedmiotem są dostawy lub usługi. Wraz z przedmiotowymi dowodami Wykonawca winien przedłożyć listę Podwykonawców (i dalszych Podwykonawców) biorących udział w realizacji niniejszej umowy uwzględniającą zestawienie kwot zapłaconych Podwykonawcom (i dalszym Podwykonawcom).
- 12) W przypadku realizacji niniejszej umowy z udziałem Podwykonawców (też dalszych Podwykonawców), w sytuacji uchylania się od obowiązku zapłaty wymagalnego wynagrodzenia przysługującego Podwykonawcom lub dalszym Podwykonawcom biorącym udział w realizacji umowy, którzy zawarli zaakceptowane przez Zamawiającego umowy o podwykonawstwo, których przedmiotem są roboty budowlane, lub którzy zawarli przedłożone Zamawiającemu umowy o podwykonawstwo, których przedmiotem są dostawy lub usługi (w odniesieniu do należności powstałych po zaakceptowaniu przez Zamawiającego umów o podwykonawstwo, których przedmiotem są roboty budowlane, lub po przedłożeniu Zamawiającemu umów o podwykonawstwo, których przedmiotem są dostawy lub usługi) przez odpowiednio Wykonawcę, Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę, Zamawiający wdraża procedurę, o której mowa w pkt 13.
- 13) W przypadku nieprzedłożenia przez Wykonawcę dowodów potwierdzających zapłatę wynagrodzenia, o których mowa w pkt 10 i/lub, lub też w przypadku uchylania się do obowiązku zapłaty wynagrodzenia, o czym mowa w pkt 12, kwota wynagrodzenia odpowiadająca nieprzedstawionym dowodom zapłaty lub objęta stanem uchylania się od obowiązku zapłaty zostanie przez Zamawiającego złożona do depozytu sądowego zgodnie z art. 467 – 470 KC lub Zamawiający dokona w tym zakresie bezpośredniej zapłaty wymagalnego wynagrodzenia przysługującego Podwykonawcom lub dalszym Podwykonawcom, przy czym Zamawiający umożliwi Wykonawcy uprzednie zgłoszenie pisemnie uwag dotyczących zasadności bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy w terminie 7 dni od dnia doręczania mu informacji w tym przedmiocie. W ramach przedmiotowych uwag nie można powoływać się na potrącenie roszczeń Wykonawcy względem Podwykonawcy niezwiązanych z realizacją umowy podwykonawczej.
- 14) W przypadku zgłoszenia uwag w trybie określonym w pkt 13 Zamawiający może nie dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy (jeżeli Wykonawca wykaże niezasadność takiej zapłaty), albo złożyć do depozytu sądowego kwotę potrzebną na pokrycie wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy (w przypadku istnienia zasadniczej wątpliwości Zamawiającego co do wysokości należnej zapłaty lub podmiotu, któremu płatność się należy), albo dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy (jeżeli będzie to uzasadnione, w szczególności jeżeli Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca wykaże zasadność takiej zapłaty).
- 15) W przypadku dokonania bezpośredniej zapłaty Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy Zamawiający potrąca kwotę wypłaconego wynagrodzenia z wynagrodzenia należnego Wykonawcy.

- 16) Bezpośrednia zapłata obejmuje wyłącznie należne wynagrodzenie, bez odsetek należnych Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy.
- 17) Konieczność wielokrotnego dokonywania bezpośredniej zapłaty Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, lub też konieczność dokonania bezpośrednich zapłat na sumę większą niż 5 % wartości niniejszej umowy stanowi nienależyte wykonanie umowy, w związku z czym może skutkować skorzystaniem z prawa odstąpienia od umowy przez Zamawiającego z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy.
- 18) W sytuacjach określonych w pkt 13 i 14 Wykonawcy nie przysługują od Zamawiającego odsetki, o których mowa w art. 481 KC. Wykonawca niniejszym oświadcza, iż zrzeka się odsetek za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego.
- 19) W przypadku spełnienia świadczenia przez Zamawiającego względem Podwykonawcy w sytuacjach określonych art. 647¹ KC i innych, z których wynikać może odpowiedzialność solidarna Zamawiającego i Wykonawcy, w tym Wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia, strony zgodnie oświadczają oraz ustalają, iż w takich przypadkach Wykonawca zobowiązany jest do zwrotu całości świadczenia uregulowanego przez Zamawiającego na rzecz Podwykonawcy, z którym Wykonawca zawarł umowę. Zapisy umowy konsorcjum lub innej umowy przewidującej wspólne wykonanie przedmiotu zamówienia określające inny sposób odpowiedzialności Wykonawcy, w tym Wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia, nie wiążą Zamawiającego, a Wykonawca oświadcza, że powyższa ciążąca na nim odpowiedzialność jest mu znana i wyraża na nią zgodę.
- 20) Strony zgodnie ustalają, iż Wykonawca, w tym Wykonawcy wspólnie ubiegający się o zamówienie, jest zobowiązany do należytego wykonywania umowy z Podwykonawcą, w tym do zapłaty całości wynagrodzenia za wykonane przez niego prace (roboty) stanowiące przedmiot takiej umowy (za wykonany przedmiot umowy). Zobowiązanie to stanowi jednocześnie jedno z podstawowych zobowiązań Wykonawcy wobec Zamawiającego, a jego niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest równoznaczne z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem przez Wykonawcę niniejszej umowy.

§ 6

1. Zamawiający wyznacza p. .... – przedstawiciela Zamawiającego w zakresie realizacji niniejszej umowy.
2. Wykonawca wyznacza p. .... – przedstawiciela Wykonawcy w zakresie realizacji niniejszej umowy.

§ 7

1. Zamawiający jest zobowiązany do sprawdzania robót i powiadamiania Wykonawcy o wykrytych wadach. Sprawdzanie jakości robót przez Zamawiającego nie ma wpływu na odpowiedzialność Wykonawcy z tytułu ujawnionych w późniejszym terminie wad. O wykrytych wadach w robotach Zamawiający powiadamia Wykonawcę na piśmie w terminie 7 dni od daty ich ujawnienia.
2. Zgłoszone wady winny być niezwłocznie usunięte przez Wykonawcę, nie później niż w terminie 14 dni od daty powiadomienia Wykonawcy o wadzie przedmiotu zamówienia lub w wyznaczonym przez Zamawiającego terminie.
3. Jeżeli Wykonawca wykonuje przedmiot umowy w sposób wadliwy albo sprzeczny m.in. z umową, Zamawiający może wezwać go do zmiany sposobu wykonania i wyznaczyć mu w tym celu odpowiedni termin. Po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu Zamawiający może powierzyć poprawienie lub dalsze wykonanie przedmiotu umowy innej osobie na koszt Wykonawcy na co Wykonawca oświadcza, że wyraża zgodę.
4. Za wadę istotną uznaje się w szczególności niespełnienie wymagań zawartych w OPZ.

§ 8

1. Przewiduje się następujące rodzaje odbiorów robót:
  - a) odbiór robót zanikających i ulegających zakryciu,
  - b) odbiór końcowy,

- c) odbiór likwidacji wad i usterek w okresie rękojmi i gwarancji,
  - d) odbiór gwarancyjny.
2. Wykonawca przekaże Zamawiającemu do odbioru końcowego przedmiot zamówienia wykonany w całości zgodnie z obowiązującymi przepisami techniczno-budowlanymi, normami i wytycznymi, w stanie kompletnym z punktu widzenia celu, któremu ma służyć.
- Jeżeli całość robót zostanie zakończona i przejdzie zadawalająco wszystkie badania, Wykonawca najpóźniej w terminie 14 dni przed upływem terminu określonego w § 2 ust. 1 zgłosi wykonanie robót do odbioru końcowego.
- Zamawiający zobowiązuje się najdalej w terminie 14 dni od daty otrzymania zawiadomienia o zakończeniu robót (zgłoszenia gotowości odbiorowej) zakończyć czynności odbioru robót – z zastrzeżeniem ust. 3.
3. Jakikolwiek istotne wady stwierdzone przy odbiorze powodują niedokonanie odbioru, a Wykonawca zobowiązany jest usunąć je na własny koszt w terminie ustalonym i ponownie dokonać zgłoszenia przedmiotu umowy do odbioru. W takim przypadku Zamawiający zobowiązuje się dokonać odbioru w terminie 14 dni od daty otrzymania ponownego zgłoszenia przedmiotu umowy do odbioru lub terminie ustalonym z Wykonawcą.
4. Odbiór w trakcie okresu rękojmi i gwarancji jest dokonywany przez Zamawiającego z udziałem użytkownika oraz Wykonawcy (albo Wykonawcy zastępczego) w formie protokolarnej i ma na celu stwierdzenie wykonania robót naprawczych wynikających z rękojmi i gwarancji za wady fizyczne ujawnione podczas przeprowadzanych przeglądów gwarancyjnych.
5. Odbiór gwarancyjny jest dokonywany przez Zamawiającego przy udziale użytkownika i Wykonawcy w formie protokolarnej po usunięciu wszystkich wad ujawnionych w okresie rękojmi i gwarancji jakości pod warunkiem, że zostały one zgłoszone przez Zamawiającego Wykonawcy w terminie 14 dni od ich ujawnienia, przy czym wady te powinny zostać ujawnione i zgłoszone w okresie gwarancji, jak i rękojmi za wady. Zwalnia on Wykonawcę z wszystkich zobowiązań wynikających z umowy dotyczących usuwania wad.

§ 9

1. Wynagrodzenie za realizację przedmiotu umowy, o którym mowa w § 3 ust. 1 (przy uwzględnieniu również ewentualnej waloryzacji poszczególnych kwot zgodnie z zasadami określonymi w § 3 ust. 4 – w zakresie, w jakim mechanizm ten miał zastosowanie) płatne będzie w następujący sposób:
- a) na podstawie faktur przejściowych wystawianych w oparciu o wykazy robót wykonanych częściowo (sporządzane zgodnie ze stopniem zaawansowania wykonanych robót oraz szczegółową kalkulacją cenową (SKC), o której mowa w ust. 3 i potwierdzane przez Inspektorów nadzoru inwestorskiego, zgodne z treścią i formą z formularzem WWER), przy czym faktury przejściowe mogą być wystawiane nie częściej niż średnio raz w miesiącu, a suma wynagrodzenia objęta fakturami przejściowymi nie może przekroczyć 90 % wynagrodzenia, o którym mowa w § 3 ust. 1 zdanie pierwsze (również w przypadku dokonywania w trakcie realizacji umowy zmiany wysokości wynagrodzenia zgodnie z zapisami § 3 ust. 4 – suma płatności dokonywanych na podstawie faktur przejściowych (również przy uwzględnieniu ewentualnej waloryzacji poszczególnych kwot) nie może przekroczyć 90 % wynagrodzenia, o którym mowa w § 3 ust. 1 zdanie pierwsze),
  - b) na podstawie faktury końcowej obejmującej pozostałe (o wartości co najmniej 10 %) wynagrodzenie, o którym mowa w § 3 ust. 1, wystawionej w oparciu o protokół odbioru końcowego przedmiotu umowy,
- przy czym w przypadku zwiększenia wysokości wynagrodzenia poszczególne płatności waloryzacyjne dokonywane mogą być na podstawie albo odrębnych faktur waloryzacyjnych, albo faktur, o których mowa w lit. a i b, w których odrębną pozycję stanowić będzie waloryzacja – wystawianych przy uwzględnieniu zasad określonych w § 3 ust. 4.
2. W przypadku realizacji niniejszej umowy z udziałem Podwykonawców (też dalszych Podwykonawców) Wykonawca wraz z fakturami składanymi w trybie określonym w ust. 1 zobowiązany jest do przedłożenia każdorazowo dowodów zapłaty wymagalnego wynagrodzenia (a w kontekście faktury końcowej wszelkich należności) przysługującego Podwykonawcom i dalszym Podwykonawcom, którzy zawarli zaakceptowane przez Zamawiającego umowy o podwykonawstwo, których

przedmiotem są roboty budowlane, lub którzy zawarli przedłożone Zamawiającemu umowy o podwykonawstwo, których przedmiotem są dostawy lub usługi, oraz listy Podwykonawców i dalszych Podwykonawców biorących udział w realizacji niniejszej umowy uwzględniającej zestawienie kwot należnych Podwykonawcom (i dalszym Podwykonawcom) – zgodnie z zapisami § 5 ust. 4. W przypadku nieprzedłożenia przez Wykonawcę przedmiotowych dowodów zgodnie z zapisami niniejszej umowy kwota wynagrodzenia odpowiadająca nieprzedstawionym dowodom zapłaty wynagrodzenia zostanie przez Zamawiającego złożona do depozytu sądowego lub Zamawiający dokona w tym zakresie bezpośredniej zapłaty Podwykonawcom lub dalszym Podwykonawcom – na zasadach określonych w § 5 ust. 4.

3. W terminie 14 dni od daty zawarcia umowy Wykonawca zobowiązany jest przedłożyć szczegółową kalkulację cenową (SKC) przedstawiającą rozbić ceny ofertowej (wynagrodzenia umownego, o którym mowa w § 3 ust. 1 zdanie pierwsze) na poszczególne asortymenty robót, która podlega zatwierdzeniu przez Zamawiającego. Zamawiający w terminie 14 dni od daty jej przedłożenia dokona akceptacji przedstawionej SKC albo wezwie Wykonawcę do jej zmiany w wyznaczonym terminie, w szczególności gdy ceny jednostkowe będą odbiegać o więcej niż 40 % od średnich cen z sekocenbudu (obowiązujących w dacie sporządzenia tej kalkulacji). W przypadku zwiększenia wynagrodzenia umownego, o którym mowa w § 3 ust. 1 zdanie pierwsze, w trybie określonym w § 3 ust. 4 Wykonawca zobowiązany jest do niezwłocznego przedłożenia stosownie zaktualizowanej SKC.

4. Wszystkie faktury wystawiane przez Wykonawcę w ramach realizacji niniejszej umowy winny zawierać następujące dane:

NABYWCA:

Województwo Małopolskie
ul. Basztowa 22, 31-156 Kraków
NIP: 676-217-83-37

ODBIORCA:

Zarząd Dróg Wojewódzkich w Krakowie
ul. Głowackiego 56, 30-085 Kraków.

Faktury należy składać do Zamawiającego (wskazanego na fakturze Odbiorcy).

5. Faktury płatne będą przez Zamawiającego w terminie 30 dni od daty ich otrzymania na rachunek Wykonawcy: .....

Zastrzega się, iż w kontekście obowiązujących regulacji podatkowych rachunek bankowy podawany przez Wykonawcę na potrzeby rozliczania wynagrodzenia umownego wskazywany w umowie i następnie widniejący na składanych w ramach niniejszej umowy fakturach winien stanowić rachunek znajdujący się w Wykazie Podatników VAT (tzw. Białej Liście Podatników VAT) prowadzonym przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej (niniejsze zastrzeżenie odnosi się do Wykonawców będących podatnikami podatku VAT). Wypełnienie powyższego wymogu będzie podlegać weryfikacji ze strony Zamawiającego, a podawane do rozliczeń rachunki bankowe nie spełniające przedmiotowego warunku nie będą akceptowane przez Zamawiającego.

6. Zmiana rachunku bankowego Wykonawcy, o którym mowa w ust. 5, może nastąpić na podstawie pisemnego oświadczenia Wykonawcy podpisanego przez osobę uprawnioną do reprezentacji. Zmiana konta nie wymaga dla jej dokonania (zaistnienia) sporządzenia aneksu, jednak dla celów porządkowych winna być ona potwierdzona zawarciem pisemnego aneksu. Zastrzega się, iż zmieniony (nowy) rachunek bankowy musi spełniać warunek określony w ust. 5 zdanie drugie, co będzie podlegać weryfikacji zgodnie z zapisem ust. 5 zdanie trzecie.
7. Jako termin dokonania zapłaty wynagrodzenia uważany będzie dzień obciążenia rachunku bankowego Zamawiającego.
8. Niedopuszczalne jest dokonywanie przelewu (cesji) wierzytelności przysługujących Wykonawcy z tytułu realizacji niniejszej umowy bez zgody Zamawiającego. Naruszenie tego zastrzeżenia skutkuje nałożeniem na Wykonawcę kary umownej określonej w niniejszej umowie.

§ 10

1. Wykonawca oświadcza, że udziela gwarancji oraz gwarantuje wykonanie robót jakościowo dobrze, zgodnie ze sztuką budowlaną, normami technicznymi i innymi warunkami umowy oraz, że nie

posiadają one wad, które pomniejszają wartość robót lub czynią obiekt nieprzydatnym do użytkowania zgodnie z jego przeznaczeniem.

2. Wykonawca oświadcza, iż udziela gwarancji jakości i rękojmi za wady na przedmiot umowy na okres .... miesięcy licząc od daty odbioru końcowego przedmiotu umowy (zgodnie z oświadczeniem zawartym w ofercie), z wyłączeniem oznakowania poziomego grubowarstwowego, dla którego udziela gwarancji jakości i rękojmi na okres 60 miesięcy licząc od daty odbioru końcowego przedmiotu umowy.
3. Wykonawca jest odpowiedzialny względem Zamawiającego z tytułu gwarancji jakości i rękojmi za wady fizyczne przedmiotu umowy w okresie wskazanym w ust. 2.
4. Zamawiający może wykonywać uprawnienia z tytułu rękojmi za wady niezależnie od uprawnień wynikających z gwarancji.
5. W przypadku niespełnienia warunków określonych w OPZ odnośnie wymagań dotyczących wykonania robót Wykonawca jest zobowiązany do nieodpłatnego usunięcia wad.
6. Zamawiający może zgłaszać wady w dowolnym terminie trwania gwarancji i rękojmi, a Wykonawca zobowiązuje się je usunąć w terminie wyznaczonym przez Zamawiającego. Wykonawca zobowiązuje się niezwłocznie potwierdzić na piśmie, faksem lub pocztą elektroniczną otrzymanie zgłoszenia wady. Jeżeli w terminie 24 godzin od zgłoszenia wady Wykonawca nie potwierdzi jej otrzymania, uważa się, że Wykonawca takie potwierdzenie złożył z chwilą upływu tego terminu. Usunięcie wad uniemożliwiających prawidłową eksploatację elementów sieci elektroenergetycznych, powinno nastąpić nie później niż w terminie 3 dni od chwili otrzymania przez Wykonawcę zawiadomienia o dostrzeżonej wadzie.
7. Za zgodą Zamawiającego termin naprawy gwarancyjnej w uzasadnionych przypadkach może ulec wydłużeniu w zależności od rodzaju wady i możliwości technologicznych jej usunięcia.
8. Wykonawca zobowiązany jest do zawiadomienia na piśmie Zamawiającego o usunięciu wad oraz do żądania wyznaczenia terminu odbioru zakwestionowanych uprzednio robót jako wadliwych. Usunięcie wad powinno być stwierdzone protokolarnie. Za wadę uznaje się w szczególności niespełnienie wymagań zawartych w OPZ.
9. Jeżeli Wykonawca nie usunie wad w terminie 5 dni od daty upływu terminu wyznaczonego (ich zgłoszenia) przez Zamawiającego na usunięcie, to Zamawiający może zlecić usunięcie ich stronie trzeciej na koszt Wykonawcy, na co Wykonawca oświadcza, że wyraża zgodę. Zamawiający jest zobowiązany powiadomić Wykonawcę co najmniej 3 dni wcześniej o zamiarze zlecenia usunięcia wad stronie trzeciej.
10. Wykonawca nie odpowiada za wady powstałe wskutek zdarzeń losowych, normalnego zużycia, szkód wynikłych z winy Zamawiającego.
11. Zamawiający może dochodzić roszczeń z tytułu gwarancji po terminie określonym w ust. 2, jeżeli reklamował wadę przed upływem tego terminu.
12. Umowa w części określającej obowiązki Wykonawcy z tytułu gwarancji, po odbiorze końcowym przedmiotu umowy, będzie stanowić dokument gwarancyjny w rozumieniu przepisów KC.
13. Do biegu terminu gwarancji i rękojmi stosuje się art. 581 KC.
14. Jeżeli w okresie gwarancji przedmiot objęty gwarancją lub jego część w zakresie dotyczącym urządzeń obcych dwukrotnie będzie przedmiotem reklamacji, to przy trzeciej reklamacji podlega wymianie na nowy, wolny od wad, bez względu na możliwość i dopuszczalność jego naprawy. Postanowienia niniejszego ustępu nie wykluczają możliwości żądania wymiany wadliwego przedmiotu objętego gwarancją w zakresie dotyczącym sieci elektroenergetycznych na nowy, wolny od wad już przy pierwszej lub drugiej reklamacji.
15. Usuwanie wad w zakresie dotyczącym urządzeń obcych (sieci) odbywać się będzie z uwzględnieniem zasad i warunków określonych przez zarządców lub właścicieli sieci.
16. W przypadku wymiany przez Wykonawcę wadliwego przedmiotu objętego gwarancją lub jego wadliwej części na nowy, Wykonawca zobowiązany jest do odbioru od Zamawiającego wadliwego przedmiotu objętego gwarancją lub jego wadliwej części i usunięcia wszelkich skutków tego odbioru.

§ 11

1. Wykonawca wniósł zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości 5 % ceny całkowitej podanej w ofercie, tj. w kwocie ..... zł (słownie:.....).

2. Zabezpieczenie zostało wniesione w formie .....
3. W przypadku zaistnienia w kontekście zabezpieczenia należytego wykonania umowy wniesionego w ramach niniejszej sytuacji opisanej w art. 452 ust. 8 ustawy PZP, tj. wniesienia przez Wykonawcę zabezpieczenia w innej formie niż pieniądź na okres krótszy niż cały okres, na jaki zabezpieczenie ma być wniesione, niniejszym Wykonawca oświadcza, iż zobowiązuje się do przedłużenia zabezpieczenia lub wniesienia nowego zabezpieczenia na kolejne okresy najpóźniej na 30 dni przed upływem terminu ważności dotychczasowego zabezpieczenia wniesionego w innej formie niż pieniądź. W razie niewywiązania się przez Wykonawcę z obowiązku, o który mowa wyżej, Zamawiający zmieni formę na zabezpieczenie w pieniądzu poprzez wypłatę kwoty z dotychczasowego zabezpieczenia zgodnie z art. 452 ust. 9 ustawy PZP. Niewywiązanie się przez Wykonawcę z przedmiotowego obowiązku będzie uznane za nienależyte wykonywanie niniejszej umowy.
4. Kwota pozostawiona na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady wynosi 30 % wysokości zabezpieczenia, o którym mowa w ust. 1.
5. Część złożonego zabezpieczenia w wysokości 70 % (gwarantująca zgodnie z umową należyte wykonanie robót) zostanie zwrócona w terminie 30 dni od daty dokonania odbioru końcowego przedmiotu umowy. Pozostała część złożonego zabezpieczenia w wysokości 30 % (służąca do pokrycia roszczeń z tytułu rękojmi za wady i gwarancji jakości) zostanie zwrócona w terminie 15 dni po upływie okresu rękojmi za wady i gwarancji jakości udzielonych przez Wykonawcę. Powyższe nastąpi w przypadku niezastnienia sytuacji, o której mowa w ust. 6. Wykonawca oświadcza, iż zrzeka się prawa do odsetek ustawowych za opóźnienie w przypadku niedokonania przez Zamawiającego zwrotu zabezpieczenia w terminach wskazanych wyżej, jeżeli Wykonawca przed upływem danego terminu nie złożył do Zamawiającego wniosku o zwrot konkretnej części (kwoty) zabezpieczenia.
6. W przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania umowy zabezpieczenie wraz z powstałymi odsetkami staje się własnością Zamawiającego i będzie wykorzystane do pokrycia roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy (w tym zgodnego z umową wykonania robót) lub roszczeń z tytułu rękojmi za wady i gwarancji jakości.
7. W przypadku dokonania zmiany postanowień umowy polegających na zwiększeniu przedmiotu świadczenia umówionego (np. udzielenia zamówień dodatkowych) Wykonawca może zostać zobowiązany do wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy w zakresie obejmującym zwiększony przedmiot umowy na warunkach określonych niniejszą umową.

§ 12

1. Zamawiający zastrzega sobie prawo odstąpienia od umowy (bez negatywnych skutków prawnych dla Zamawiającego, w tym uiszczenia kar ze strony Zamawiającego) na podstawie przepisów KC, ustawy PZP, jak również innych obowiązujących regulacji prawnych. Postanowienia umowne w żaden sposób nie wyłączają, ani nie ograniczają prawa Zamawiającego do odstąpienia od umowy wynikającego z przepisów prawa.
2. Niezależnie od ust. 1 Zamawiający zastrzega sobie prawo odstąpienia od umowy (bez negatywnych skutków prawnych dla Zamawiającego, w tym uiszczenia kar ze strony Zamawiającego), jeżeli Wykonawca nie wykonuje lub nienależyte wykonuje niniejszą umowę (jeżeli sytuacja taka nie wynika z okoliczności, za które Wykonawca nie odpowiada), w szczególności jeżeli:
  - a) Wykonawca, z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy, nie realizuje obowiązków związanych z przystąpieniem do odbioru terenu robót lub rozpoczęciem robót po przekazaniu terenu budowy,
  - b) Wykonawca, z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy, przerwał realizację robót i przerwa ta trwała dłużej niż 14 dni,
  - c) Wykonawca, z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy, opóźnia się z realizacją zadania tak dalece, że nie gwarantuje wykonania całości zadania w terminie umownym,
  - d) Wykonawca nie dostarczył dokumentów potwierdzających posiadanie / zawarcie wymaganych umów ubezpieczeń zgodnie z zapisami niniejszej umowy,
  - e) Wykonawca minimum dwukrotnie naruszył zasady zgłaszania Podwykonawców określone w niniejszej umowie,
  - f) Wykonawca nie realizuje ciążących na nim obowiązków wynikających z zawartych umów podwykonawczych, w szczególności dotyczących terminowej płatności wynagrodzenia,

- g) Wykonawca narusza wymagania dotyczące zatrudniania na podstawie stosunku pracy określone w niniejszej umowie lub minimum dwukrotnie naruszył zasady przedkładania wymaganych dokumentów i informacji w zakresie wykazania i kontroli spełnienia tych wymogów,
  - h) Wykonawca wykonuje przedmiot umowy w sposób nienależyty, wadliwy albo sprzeczny z niniejszą umową,
  - i) nastąpi utrata mocy wiążącej zabezpieczenia należytego wykonania umowy (jeżeli jego wniesienie było wymagane na gruncie niniejszej umowy) lub ubezpieczenia (w zakresie wymaganym na gruncie niniejszej umowy zgodnie z umownie określonymi wymaganiami ubezpieczeniowymi) i nie zostanie przedłożone Zamawiającemu nowe zabezpieczenie należytego wykonania umowy lub ubezpieczenie w terminie wyznaczonym Wykonawcy przez Zamawiającego (minimum 14 dni przed upływem terminu obowiązywania odpowiednio zabezpieczenia należytego wykonania umowy lub ubezpieczenia),
  - j) Wykonawca uzależnia dalsze wykonywanie przedmiotu umowy od uznania zgłoszonych roszczeń, w tym roszczeń finansowych lub terminowych, czy też wprowadzenia zmian postanowień umowy, w tym dokonania modyfikacji zakresu przedmiotowego umowy – w szczególności w sytuacji uporczywego bezpodstawnego i nieuzasadnionego domagania się przez Wykonawcę uznania zgłoszonych roszczeń / dokonania zmian treści umowy, które w ocenie Zamawiającego, w świetle zapisów umowy i przepisów obowiązującego prawa, w tym ustawy PZP i KC, nie są słuszne i zasadne / nie są możliwe, czy zasadne do wprowadzenia.
3. Zamawiający może skorzystać z umownego prawa odstąpienia do umowy (w przypadku zaistnienia sytuacji lub okoliczności to uzasadniających) do upływu terminu określonego w § 2 ust. 1.
  4. Ponadto Zamawiający zastrzega sobie prawo odstąpienia od umowy (bez negatywnych skutków prawnych dla Zamawiającego, w tym uiszczenia kar ze strony Zamawiającego), w szczególności jeżeli po zawarciu niniejszej umowy zaistnieje istotna zmiana okoliczności powodująca, że wykonanie umowy nie leży w interesie publicznym, albo też jej kontynuacja jest niemożliwa, niezasadna lub bezprzedmiotowa z punktu widzenia okoliczności obiektywnych lub ważnego, uzasadnionego interesu Zamawiającego, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy – w terminie 30 dni od dnia powzięcia wiadomości o zaistnieniu niniejszego.
  5. Odstąpienie od umowy powinno nastąpić w formie pisemnej i winno zawierać uzasadnienie.
  6. Wykonawcy przysługuje prawo odstąpienia od umowy w szczególności, jeżeli Zamawiający zawiadomi Wykonawcę, iż wobec zaistnienia uprzednio nieprzewidzianych okoliczności nie będzie mógł spełnić swoich zobowiązań umownych wobec Wykonawcy – w terminie 30 dni od dnia powzięcia wiadomości o zaistnieniu tych okoliczności.
  7. Odstąpienie od umowy ma skutek na przyszłość (*ex nunc*) w zakresie rozliczeń stron i nie umniejsza żadnych uprawnień Zamawiającego z umowy (w tym uprawnienia do naliczenia kar umownych, także za opóźnienia w wykonaniu przedmiotu umowy) oraz innego tytułu. W przypadku odstąpienia od umowy w mocy pozostają w szczególności zobowiązania umowne dotyczące gwarancji i rękojmi udzielonej przez Wykonawcę na wykonane w ramach umowy prace.
  8. W przypadku odstąpienia od umowy Wykonawcy przysługuje jedynie wynagrodzenie należne mu z tytułu realizacji wykonanej części umowy.
  9. W przypadku odstąpienia od umowy Wykonawcę obciążają następujące obowiązki szczegółowe:
    - a) Wykonawca zabezpieczy przerwane roboty w niezbędnym zakresie uzgodnionym z Zamawiającym na swój koszt,
    - b) Wykonawca sporządzi wykaz tych materiałów, konstrukcji lub urządzeń, które nie mogą być wykorzystane przez Wykonawcę do realizacji innych robót nieobjętych niniejszą umową, jeżeli odstąpienie od umowy nastąpiło z przyczyn niezależnych od niego,
    - c) Wykonawca niezwłocznie, nie później niż w terminie 14 dni od dnia odstąpienia od umowy, zgłosi do dokonania przez Zamawiającego odbioru robót przerwanych oraz robót zabezpieczonych,
    - d) Wykonawca przy udziale Zamawiającego sporządzi szczegółowy protokół inwentaryzacji robót wykonanych wraz z kosztorysem powykonawczym według stanu na dzień odstąpienia, który zostanie przedłożony do akceptacji Zamawiającego – w terminie 30 dni od zgłoszenia, o którym mowa w lit. c; protokół inwentaryzacji robót wykonanych będzie podstawą do wystawienia przez Wykonawcę faktury obejmującej wynagrodzenie za prace wykonane w ramach umowy i nierozliczone na podstawie wcześniejszych faktur,

- e) Wykonawca niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 14 dni, usunie z terenu robót urządzenia zaplecza przez niego dostarczone,
  - f) w wypadku niewywiązywania się przez Wykonawcę z powyższych obowiązków lub braku zatwierdzenia inwentaryzacji przez Zamawiającego Zamawiający wyznaczy Wykonawcy dodatkowy termin na wykonanie tych obowiązków – nie krótszy niż 7 dni, po upływie którego Zamawiający będzie uprawniony do powierzenia wykonania obowiązków określonych wyżej umowy osobie trzeciej na koszt Wykonawcy, na co Wykonawca oświadcza, że wyraża zgodę.
10. Zamawiający w razie odstąpienia od umowy zobowiązany jest do:
- a) dokonania odbioru robót wykonanych na dzień odstąpienia, o ile nadają się one do odbioru, w terminie 30 dni od momentu zakończenia i zatwierdzenia inwentaryzacji oraz zapłaty wynagrodzenia za te roboty,
  - b) przejścia od Wykonawcy terenu robót w terminie 30 dni od momentu zakończenia i zatwierdzenia inwentaryzacji.

§ 13

1. W przypadku niewykonania lub nienależytego wykonywania przedmiotu umowy (jeżeli sytuacja taka wynika z okoliczności, za które Wykonawca odpowiada) Wykonawca zobowiązany jest do zapłacenia kar umownych z tytułu:
- a) niezachowania umownego terminu wykonania przedmiotu umowy z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy (przy zastrzeżeniu ust. 2) – w wysokości 0,02 % wynagrodzenia umownego, o którym mowa w § 3 ust. 1 zdanie pierwsze, za każdy dzień zaistnienia takiego opóźnienia (przekroczenia terminu) licząc od ustalonego w § 2 ust. 1 terminu wykonania przedmiotu umowy; w sytuacji jednak, gdy przedmiot umowy został już wykonany (w rozumieniu zafakturowany – w trybie określonym w § 9 ust. 1) w zakresie co najmniej 50 % jego wartości (według stanu na moment zaistnienia podstawy nałożenia kary) przedmiotowa kara umowna będzie naliczana w wysokości 0,02 % od połowy (50 %) wartości wynagrodzenia umownego, o którym mowa w § 3 ust. 1 zdanie pierwsze, za każdy dzień zaistnienia takiego opóźnienia (przekroczenia terminu) licząc od ustalonego w § 2 ust. 1 terminu wykonania przedmiotu umowy;
  - b) niezachowania terminu usunięcia wad przedmiotu umowy ujawnionych podczas odbioru lub w okresie obowiązywania gwarancji i rękojmi z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy (przy zastrzeżeniu ust. 2) – w wysokości 0,01 % wynagrodzenia umownego, o którym mowa w § 3 ust. 1 zdanie pierwsze, za każdy dzień takiego opóźnienia (przekroczenia terminu) licząc od wyznaczonego przez Zamawiającego terminu na usunięcie wad, a w przypadku braku jego wyznaczenia – upływu terminu określonego w ust. 8,
  - c) braku zapłaty lub nieterminowej zapłaty wynagrodzenia należnego Podwykonawcom lub dalszym Podwykonawcom – w wysokości 5 000,00 zł za każdy stwierdzony przypadek uchybienia obowiązkowi w tym zakresie (uchylenia się od zapłaty należnego wynagrodzenia),
  - d) nieprzedłożenia Zamawiającemu do zaakceptowania projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane (lub projektu jej zmiany) zgodnie z zapisami niniejszej umowy – w wysokości 5 000,00 zł za każdy stwierdzony przypadek uchybienia temu obowiązkowi,
  - e) nieprzedłożenia Zamawiającemu poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo (lub jej zmiany) objętej obowiązkiem przedkładania umów zgodnie z zapisami niniejszej umowy – w wysokości 5 000,00 zł za każdy stwierdzony przypadek uchybienia temu obowiązkowi,
  - f) braku zmiany umowy o podwykonawstwo w zakresie terminu zapłaty wynagrodzenia zgodnie z zapisami niniejszej umowy – w wysokości 5 000,00 zł za każdy stwierdzony przypadek uchybienia temu obowiązkowi,
  - g) braku zapłaty lub nieterminowej zapłaty wynagrodzenia należnego Podwykonawcom z tytułu zmiany wysokości wynagrodzenia, o której mowa w § 3 ust. 4 pkt 5 – w wysokości 5 000,00 zł za każdy stwierdzony przypadek uchybienia obowiązkowi w tym zakresie,
  - h) niedopełnienia wymogu zatrudniania na podstawie stosunku pracy lub naruszenia wymogów związanych z wykazywaniem spełniania tego obowiązku zgodnie z zapisami niniejszej

umowy – w wysokości 5 000,00 zł za każdy stwierdzony przypadek uchybienia obowiązkom w tym zakresie,

- i) dokonania przelewu (cesji) wierzytelności z naruszeniem zapisów niniejszej umowy – w wysokości 5 000,00 zł za każdy stwierdzony przypadek naruszenia,
  - j) odstąpienia od umowy lub rozwiązania umowy z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy – w wysokości 20 % wynagrodzenia umownego, o którym mowa w § 3 ust. 1 zdanie pierwsze; w sytuacji jednak, gdy dokonane odstąpienie lub rozwiązanie odnosi się do umowy, która została już wykonana w zakresie co najmniej 50 % jej wartości (w rozumieniu zafakturowana – w trybie określonym w § 9 ust. 1, przy czym w sytuacjach stykowych poziom wykonania przedmiotu umowy ustalany jest ostatecznie w ramach procesu inwentaryzacji robót wykonanych dokonywanego na taką okoliczność zgodnie z zapisami niniejszej umowy), przedmiotowa kara umowna zostanie naliczona w wysokości 20 % od połowy (50 %) wartości wynagrodzenia umownego, o którym mowa w § 3 ust. 1 zdanie pierwsze.
2. Strony ustalają, iż kary umowne z tytułu przekroczeń terminów wykonania przez Wykonawcę poszczególnych obowiązków określonych w ust. 1 będą naliczane w przypadku zaistnienia opóźnienia w realizacji tych obowiązków (w stosunku do obowiązujących Wykonawcę terminów) z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy, tzn. gdy Wykonawca nie wykaże, że dane opóźnienie (przekroczenie terminu) wynika z okoliczności od niego niezależnych. Ciężar dowodu w zakresie wykazania, iż zaistniałe opóźnienie (przekroczenie terminu) jest następstwem okoliczności, za które Wykonawca odpowiedzialności nie ponosi, i tym samym wykazanie zwolnienia się z odpowiedzialności sankcjonowanej karami umownymi, o których mowa w ust. 1, spoczywa na Wykonawcy.
  3. Łączna wysokość kar umownych nałożonych zgodnie z ust. 1 nie przekroczy 20 % wynagrodzenia umownego, o którym mowa w § 3 ust. 1 zdanie pierwsze.
  4. W przypadku, gdy wartość naliczonych kar umownych, o których mowa w ust. 1, przekroczy 20 % wynagrodzenia umownego określonego w § 3 ust. 1 zdanie pierwsze, Zamawiający zastrzega sobie prawo odstąpienia od umowy w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o powyższej okoliczności.
  5. Strony uzgadniają, że kary umowne przewidziane w niniejszej umowie potrącane będą z wystawionej przez Wykonawcę faktury, na co Wykonawca oświadcza, iż wyraża na to zgodę, a gdyby okazało się to niemożliwe, to Wykonawca zobowiązany jest do zapłaty nałożonych kar na rachunek bankowy Zamawiającego w terminie i w trybie wskazanym w wystawionej na okoliczność nałożenia tych kar i przekazanej Wykonawcy nocie obciążeniowej (maksymalnie w terminie 30 dni od dnia otrzymania noty obciążeniowej).
  6. Jeżeli kara umowna nie pokrywa poniesionej szkody strony mogą dochodzić odszkodowania uzupełniającego.
  7. Wykonawca jest zobowiązany zapłacić Zamawiającemu karę umowną nałożoną zgodnie z ust. 1 również w przypadku, gdy Zamawiający nie poniósł szkody.
  8. W przypadku stwierdzenia nienależytego wykonania przedmiotu umowy Wykonawca jest zobowiązany do nieodpłatnego usunięcia wad w terminie wyznaczonym przez Zamawiającego, a w przypadku braku wyznaczenia takiego terminu – w terminie 14 dni od daty powiadomienia Wykonawcy.
  9. W przypadku niewykonania lub nienależytego wykonywania przedmiotu umowy (jeżeli sytuacja taka wynika z okoliczności, za które Zamawiający odpowiada) Zamawiający zobowiązany jest do zapłacenia kar umownych z tytułu:
    - a) nieuzasadnionego w świetle zapisów niniejszej umowy i przepisów prawa niedokonania odbioru wykonanych robót zgłoszonych do odbioru przez Wykonawcę – w wysokości 5 000,00 zł za każdy stwierdzony przypadek nieuzasadnionego uchybienia temu obowiązkowi,
    - b) nieuzasadnionego w świetle zapisów niniejszej umowy i przepisów prawa niedokonania zapłaty wynagrodzenia należnego Wykonawcy – w wysokości 5 000,00 zł za każdy stwierdzony przypadek nieuzasadnionego uchylenia się od zapłaty należnego wynagrodzenia.

§ 14

1. Dopuszczalne są zmiany postanowień umowy w zakresie określonym w art. 455 ustawy PZP.
2. Zamawiający przewiduje możliwość dokonania zmian umowy, o których mowa w art. 455 ust. 1 pkt 1 ustawy PZP, które mogą dotyczyć w szczególności następujących sytuacji:

- 1) zmiana postanowień umowy w przypadku zmiany przepisów prawnych istotnych / mających bezpośrednio znacznie dla realizacji przedmiotu umowy;
- 2) zmiana, w tym wydłużenie, terminu wykonania zamówienia w związku z:
  - a) wystąpieniem okoliczności zaistniałych w trakcie realizacji zamówienia, a w szczególności zaistnieniem niesprzyjających warunków atmosferycznych, geologicznych, czy hydrologicznych, ujawnieniem niezinventaryzowanych kolizji z sieciami infrastruktury, wystąpieniem nieprzewidzianych prac archeologicznych, lub zaistnieniem innych nieprzewidzianych zdarzeń i okoliczności zewnętrznych, niepozwalających na wykonanie zamówienia, w szczególności robót bitumicznych, zgodnie z warunkami wykonania określonymi w OPZ,
  - b) koniecznością usunięcia błędów lub wprowadzenia zmian w dokumentacji projektowej, jeżeli konieczność ta wynika z nieprzewidzianych okoliczności, za które Wykonawca nie ponosi odpowiedzialności,
  - c) koniecznością wykonania zamówień dodatkowych lub innych zamówień powiązanych, których udzielenie i wykonanie stało się konieczne, zasadne lub celowe, jeżeli ich wykonanie ma wpływ na termin i tryb realizacji zamówienia podstawowego,
  - d) ujawnieniem niezinventaryzowanych lub o odmiennym przebiegu niezgodnym z inwentaryzacją podziemnych sieci, instalacji lub urządzeń obcych oraz koniecznością wykonania robót związanych z ich zabezpieczeniem lub usunięciem kolizji,
  - e) zaistnienia nieprzewidzianej konieczności przesunięcia terminu przekazania terenu budowy,
  - f) zawieszeniem robót przez Zamawiającego z przyczyn niezależnych od Wykonawcy,
  - g) wystąpieniem niezgodności pomiędzy stanem istniejącym w terenie a tym wynikającym z map lub innej dokumentacji geodezyjnej, w tym wystąpieniem niezgodności pomiędzy częścią opisową a kartograficzną ewidencji gruntów, oraz koniecznością wykonania dodatkowych związanych z tym prac,
  - h) działaniem siły wyższej (np. klęski żywiołowe, strajki generalne lub lokalne, stan epidemii, etc.) mającej wpływ na termin i tryb realizacji zamówienia podstawowego,
  - i) wystąpieniem wykopalisk czasowo uniemożliwiających wykonywanie przedmiotu umowy,
  - j) zaistnieniem okoliczności będących następstwem działania organów administracji, osób indywidualnych lub innych podmiotów zewnętrznych, w szczególności:
    - w przypadku przedłużenia się procedur administracyjnych, uzgodnieniowych, opiniodawczych na etapie wydawania opinii, uzgodnień, zgód, postanowień i decyzji administracyjnych, jeżeli przedłużenie to nie wynikało z winy Wykonawcy,
    - w przypadku przedłużających się konsultacji społecznych, sprzeciwów lub protestów mieszkańców, bądź innych podmiotów, których dotyczy realizacja zamówienia, mających wpływ na termin realizacji przedmiotu umowy,
    - w przypadku wystąpienia nieprzewidzianych kolizji z planowanymi lub równolegle prowadzonymi przez Zamawiającego lub inne podmioty inwestycjami / zadaniami w zakresie niezbędnym do uniknięcia lub usunięcia tych kolizji oraz w sytuacji, gdy wykonywanie przedmiotu umowy nie będzie możliwe ze względu na obowiązek skoordynowania prac z wykonawcą innego zadania,
    - w przypadku wystąpienia sprzeciwu właścicieli / władających terenem na wykonanie prac przygotowawczych (np. pomiarów geodezyjnych, odkrywek geologicznych, etc.), czy prowadzenie robót, mającego wpływ na termin i tryb realizacji zamówienia,
  - k) wystąpieniem niezależnych od Wykonawcy przyczyn technologicznych wpływających na przyjęte rozwiązania technologiczne i realizację zamówienia,
  - l) zmianą przepisów prawnych mającą wpływ na termin i tryb realizacji zamówienia,
  - m) wystąpieniem nadzwyczajnych warunków pogodowych niepozwalających na wykonanie zamówienia w terminie, w tym wystąpieniem opadów atmosferycznych uniemożliwiających prowadzenie prac w terenie zgodnie z OPZ i wiedzą techniczną,
  - n) wystąpieniem okoliczności, których strony nie były w stanie przewidzieć pomimo zachowania należytej staranności,
  - o) zaistnieniem innych okoliczności niezależnych od Wykonawcy, a mających wpływ na termin realizacji zamówienia,
    - pod warunkiem wyrażenia zgody przez Zamawiającego; termin realizacji zamówienia może ulec wydłużeniu o czas trwania okoliczności stanowiących przeszkodę w realizacji przedmiotu

- umowy mające wpływ na tryb i termin jego wykonania (w tym o okres niezbędny do przywrócenia warunków umożliwiających właściwą i zgodną ze sztuką techniczną realizację prac);
- 3) zmiana trybu, zasad i terminów rozliczeń wynagrodzenia umownego w przypadku zaistnienia okoliczności uzasadniających taką zmianą, w szczególności wynikających z zasad dofinansowania projektu w ramach programów zewnętrznych lub zapisów planu rzeczowo-finansowego Zamawiającego,
  - 4) zmiana technologii wykonania danego zakresu robót określonego w dokumentacji projektowej pod warunkiem, iż nie spowoduje ona obniżenia jakości wykonania zamówienia, obniżenia trwałości jego przedmiotu i wzrostu kosztów jego późniejszego utrzymania oraz pod warunkiem wyrażenia zgody przez Zamawiającego; zmiana taka musi zostać spowodowana uzasadniającymi je okolicznościami zaistniałymi w trakcie realizacji przedmiotu umowy, w szczególności:
    - a) pojawieniem się na rynku materiałów, sprzętu lub urządzeń nowszej generacji pozwalających na zmniejszenie kosztów realizacji robót, kosztów eksploatacji inwestycji lub umożliwiających uzyskanie lepszej jakości robót,
    - b) pojawieniem się nowszej technologii wykonania robót pozwalającej na skrócenie czasu realizacji robót, zmniejszenie kosztów realizacji robót lub kosztów eksploatacji inwestycji,
    - c) zmianą przepisów prawa powodującą konieczność zrealizowania inwestycji przy zastosowaniu innych rozwiązań technicznych lub materiałowych;
  - 5) zmiany dotyczące personelu kluczowego Wykonawcy, przy czym zmiana takich osób musi być uzasadniona przez Wykonawcę i zaakceptowana przez Zamawiającego, a kwalifikacje i doświadczenie wskazanych w zastępstwie osób muszą być co najmniej takie same, jakie były określone na etapie postępowania o udzielenie zamówienia (tj. zarówno w ramach określonych przez Zamawiającego warunków udziału w postępowaniu dotyczących zdolności technicznej lub zawodowej, jak i przy uwzględnieniu kryteriów oceny ofert dotyczących doświadczenia takich osób, jeżeli na gruncie postępowania tego typu kryteria zostały postawione i oferta złożona przez Wykonawcę uzyskała w ramach takich kryteriów określoną liczbę punktów za wykazane stosowne doświadczenie danej osoby);
  - 6) zmiana postanowień umowy w kontekście implikowanym udzieleniem / zleceniem w trybie stosowanych regulacji prawnych zamówień dodatkowych lub innych zamówień powiązanych, których wykonanie stało się konieczne, zasadne lub celowe;
  - 7) zmiana trybu realizacji zamówienia w zakresie:
    - a) rezygnacji z podwykonawstwa dla części zamówienia, którą Wykonawca wskazał w ofercie, że powierzy ją do wykonania Podwykonawcom,
    - b) wystąpienia uzasadnionego przypadku konieczności realizacji z udziałem Podwykonawców części zamówienia, której Wykonawca nie wskazał w ofercie, że powierzy ją do wykonania Podwykonawcom, za zgodą Zamawiającego i z zachowaniem zasad dotyczących podwykonawstwa określonych w niniejszej umowie,
    - c) wystąpienia uzasadnionego przypadku konieczności realizacji z udziałem Podwykonawców części zamówienia, która została zastrzeżona do osobistego wykonania przez Wykonawcę, za zgodą Zamawiającego i z zachowaniem zasad dotyczących podwykonawstwa określonych w niniejszej umowie,
    - d) wystąpienia uzasadnionego przypadku konieczności zmiany podmiotów, na zasobach których opierał się Wykonawca wykazując na etapie postępowania o udzielenie zamówienia spełnianie warunków udziału w postępowaniu, za zgodą Zamawiającego i zgodnie z zasadami określonymi niniejszą umową,– w przypadku zaistnienia nieprzewidzianych wcześniej przez Wykonawcę okoliczności związanych w szczególności ze zmianami organizacyjnymi, kadrowymi, problemami finansowymi, zmianami w zakresie całości prowadzonej działalności, kwestiami niezależnymi od Wykonawcy, czy też innymi niespodziewanymi okolicznościami mającymi wpływ na organizację procesu realizacji zamówienia po stronie Wykonawcy;
  - 8) zmiany warunków realizacji i zakresu przedmiotowego umowy niezbędne do prawidłowej realizacji zamówienia związane z:
    - a) koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa lub zapobieżenia awarii,

- b) koniecznością spowodowaną zmianą obowiązujących przepisów prawa powodującą, że realizacja przedmiotu umowy w niezmienionej postaci stanie się niecelowa, niezasadna, bezprzedmiotowa lub niemożliwa,
  - c) wystąpieniem okoliczności powodujących, że niemożliwe jest zrealizowanie przedmiotu umowy w założony w OPZ sposób zgodnie z zasadami sztuki inżynierskiej, które nie były możliwe do przewidzenia,
  - d) zaistnieniem okoliczności leżących po stronie Zamawiającego, w szczególności spowodowanych sytuacją finansową, zdolnościami płatniczymi, warunkami organizacyjnymi lub innymi okolicznościami, które nie były możliwe do przewidzenia,
  - e) koniecznością wypadkowej (incydentalnej) modyfikacji zasad płatności wynagrodzenia umownego (m.in. trybu i częstotliwości wystawiania faktur, zasad i terminów rozliczeń i dokonywania płatności między stronami) oraz zasad i trybu odbioru przedmiotu umowy (m.in. rodzajów, ilości i terminów dokonywania czynności odbiorowych), wynikającą w szczególności z zasad dofinansowania projektu w ramach programów zewnętrznych lub potrzeby wydatkowania środków budżetowych ujętych w planie rzeczowo-finansowym Zamawiającego z uwagi na zamknięcie danego roku budżetowego, czy zaistnienia innej okoliczności uzasadniającej wprowadzenie takiej modyfikacji,
  - f) zaistnieniem niemożliwych do wcześniejszego przewidzenia i niezależnych od stron okoliczności powodujących niemożliwość, niecelowość, zbędność, bezprzedmiotowość czy bezzasadność realizacji poszczególnych elementów przedmiotu zamówienia (prac, robót, czynności, etc.) z punktu widzenia realizowanego zamówienia, jego społeczno-gospodarczego przeznaczenia, czy interesu społecznego lub interesu Zamawiającego jako dysponenta środków publicznych, w szczególności dotyczących wykonania prac dokumentacyjnych, robót ziemnych, robót w obrębie cieków wodnych zlokalizowanych na terenie budowy, nawierzchni, chodników i ciągów pieszo-rowerowych, zatok autobusowych, obiektów inżynierskich, elementów odwodnienia, oświetlenia drogi, docelowej organizacji ruchu, czy urządzeń ochrony środowiska oraz sieci i urządzeń obcych, oraz wyłączeniem tych elementów z umowy, przy jednoczesnym obniżeniu wynagrodzenia umownego o wartość niezrealizowanych elementów przedmiotu zamówienia,
  - g) zaistnieniem sytuacji braku możliwości wykonania robót z uwagi na umiejscowienie ich w miejscu zagrożonym ruchami masowymi, co nie zostało wcześniej zidentyfikowane oraz wyłączeniem tych elementów z umowy, przy jednoczesnym obniżeniu wynagrodzenia umownego o wartość niezrealizowanych elementów przedmiotu zamówienia,
  - h) zaistnieniem innej niemożliwej do przewidzenia w momencie zawarcia umowy okoliczności prawnej, ekonomicznej lub technicznej, za którą żadna ze stron nie ponosi odpowiedzialności, skutkującej brakiem możliwości należytego wykonania umowy zgodnie z SWZ;
- 9) zmiana postanowień umowy w zakresie dotyczącym zmiany wysokości wynagrodzenia umownego (niepowiązanej ze zmianami o charakterze przedmiotowym) ponad umownie uregulowaną klauzulę automatycznego dostosowania – w ramach i zgodnie z klauzulami waloryzacyjnymi określonymi w § 3 ust. 4;
- 10) porządkujące i informacyjne zmiany postanowień umowy, w szczególności związane ze:
- a) zmianą formy zabezpieczenia należytego wykonania umowy,
  - b) zmianą zabezpieczenia należytego wykonania umowy w związku ze zmianą warunków realizacji umowy,
  - c) zmianą danych identyfikacyjnych (w tym adresowych i teleadresowych) strony oraz osób reprezentujących stronę lub będących ich przedstawicielami (w szczególności z powodu nieprzewidzianych zmian organizacyjnych, choroby, wypadków losowych, etc.);
- 11) zmiany o charakterze podmiotowym w zakresie Wykonawcy, jeżeli po stronie Wykonawcy występują podmioty działające wspólnie (np. konsorcjum, spółka cywilna) i w trakcie realizacji umowy wystąpią okoliczności uniemożliwiające lub utrudniające dalsze działanie wszystkim podmiotom tworzącym stronę wykonawczą, w szczególności, gdyby została ogłoszona upadłość lub otwarta została likwidacja jednego lub kilku z tych podmiotów – w takim przypadku dopuszcza się za uprzednią zgodą Zamawiającego przejęcie obowiązków Wykonawcy umowy przez pozostałe podmioty tworzące stronę wykonawczą celem dokończenia realizacji umowy na niezmienionych warunkach przedmiotowych;

- 12) zmiany postanowień umowy korzystne z punktu widzenia realizowanego zamówienia, jego społeczno-gospodarczego przeznaczenia, czy interesu społecznego lub interesu Zamawiającego jako dysponenta środków publicznych, a polegające m.in. na możliwości ograniczenia zakresu przedmiotowego umowy na skutek okoliczności niemożliwych wcześniej do przewidzenia, obniżenia wynagrodzenia umownego w przypadku ograniczenia zakresu przedmiotowego umowy, modyfikacji zasad płatności wynagrodzenia umownego w związku z realizacją płatności w ramach programów zewnętrznych lub potrzebą wydatkowania środków budżetowych ujętych w planie rzeczowo-finansowym Zamawiającego z uwagi na zamknięcie danego roku budżetowego, czy zaistnieniem innej okoliczności uzasadniającej wprowadzenie tego typu modyfikacji;
  - 13) inne zmiany postanowień umowy związane z zaistnieniem okoliczności, których nie można było przewidzieć w momencie zawarcia umowy, a które mają wpływ na realizację umowy;
  - 14) zmiany nie są istotne w świetle uregulowań ustawy PZP, tzn. dotyczą kwestii czysto porządkowych, formalnych, technicznych, nieistotnych z punktu widzenia zobowiązań stron umowy, treści oferty stanowiącej podstawę zawarcia umowy, czy postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.
3. Dokonywanie istotnych zmian umowy (tzn. zmian powodujących, że charakter umowy zmienia się w sposób istotny w stosunku do pierwotnej umowy – w rozumieniu art. 454 ustawy PZP) nie jest dopuszczalne.
  4. Dokonanie jakiegokolwiek zmiany postanowień umowy, w tym zmiany w trybie określonym w ust. 1 lub ust. 2, wymaga każdorazowo zawarcia przez strony aneksu sporządzonego w formie pisemnej (ewentualnie w formie elektronicznej – jeżeli umowa została zawarta w takiej formie) pod rygorem nieważności. Zmiany umowy nie mogą być dokonywane w trybie czynności jednostronnych Zamawiającego albo Wykonawcy.
  5. W przypadku, gdy w ocenie Wykonawcy zaistnieją okoliczności uzasadniające zmianę umowy, winien on przekazać Zamawiającemu pisemny wniosek dotyczący konkretnej zmiany wraz z opisem zdarzenia lub okoliczności stanowiących podstawę do wystąpienia o jej dokonanie oraz niezbędnymi dokumentami, informacjami, danymi, materiałami, etc. potwierdzającymi zasadność wniosku.

§ 15

1. Strony przewidują możliwość rozwiązania za porozumieniem stron (w trybie polubownym) niniejszej umowy w całości lub w części wraz z dokonaniem pomiędzy stronami rozliczenia umowy poprzez wypłatę wynagrodzenia za zrealizowany zakres umowy i przy uwzględnieniu niewypłacenia wynagrodzenia za niezrealizowany zakres umowy, w szczególności w przypadku, gdyby w toku wykonywania przedmiotu umowy okazało się, iż jego dokończenie byłoby niemożliwe, niezasadne, niecelowe lub bezprzedmiotowe ze względów ekonomicznych, technicznych, społecznych, lub innych istotnych z punktu widzenia Wykonawcy, Zamawiających lub interesu publicznego, w szczególności w razie stwierdzenia technicznej niemożliwości czy niezasadności wykonania przedmiotu umowy w świetle wymagań określonych przez Zamawiającego, znacznego zwiększenia kosztów wykonania przedmiotu umowy w świetle wymagań określonych przez Zamawiającego, znacznego pogorszenia się sytuacji ekonomiczno-finansowej Wykonawcy, ogłoszenia upadłości lub otwarcia / zarządzenia likwidacji Wykonawcy, czy też wystąpienia innych okoliczności faktycznych, prawnych, ekonomicznych czy technicznych / technologicznych, które mogą zwiększać ryzyko niewykonania lub nienależytego wykonania zamówienia albo wykonania zamówienia niezasadnego, ekonomicznie niewspółmiernego, niemożliwego, czy niecelowego.
2. Porozumienie, o którym mowa w ust. 1, winno zostać zawarte w formie pisemnej (ewentualnie w formie elektronicznej – jeżeli umowa została zawarta w takiej formie) pod rygorem nieważności.

§ 16

1. Językiem umowy jest język polski.
2. Wszelkie postanowienia niniejszej umowy będą interpretowane w oparciu o przepisy prawa polskiego.
3. W sprawach nieuregulowanych umową mają zastosowanie odpowiednie przepisy prawa polskiego, a w szczególności ustawy PZP, ustawy – *Prawo budowlane* i KC, jak również regulacji szczególnych wprowadzonych w związku ze stanem zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii.

4. Ewentualne spory wynikłe przy realizacji niniejszej umowy rozstrzygać będzie sąd właściwy miejscowo dla Zamawiającego.
5. Strony deklarują możliwość poddania ewentualnego sporu zaistniałego na gruncie lub w związku z niniejszą umową postępowaniu mediacyjnemu, w tym postępowaniu dotyczącemu polubownego rozwiązania sporu zgodnie z regulacjami ustawy PZP, przy czym każda ze stron zastrzega sobie prawo do możliwości indywidualnego zadecydowania o podaniu konkretnego sporu pod tego typu rozpoznanie w przypadku zaistnienia takowego.
6. Załączniki:
  - Opis przedmiotu zamówienia (OPZ) – zał. nr 1,
  - oferta (wraz z formularzem WWER) – zał. nr 2.
7. Umowę sporządzono w 4 jednobrzmiących egzemplarzach, po 2 dla każdej ze stron.

ZAMAWIAJĄCY:

WYKONAWCA: